

Plan razvoja Virovitičko-podravske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine

**Tekstualni dio
Nacrt, 9.10.2021**

Plan razvoja Virovitičko-podravske županije rezultat je rada velikog broja dionika, Agencije za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije VIDRA, u suradnji sa svim ostalim institucijama s područja županije koje su osigurale potrebne podatke i sudjelovale u kreiranju strateškog okvira uz podršku stručnog tima Instituta za razvoj i međunarodne odnose iz Zagreba.

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	9
3. OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	10
3.1. SWOT ANALIZA	10
3.2. RAZVOJNE POTREBE	19
3.3. RAZVOJNI POTENCIJALI	22
4. OPIS PRIORITETA JAVNIH POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	25
5. POPIS POSEBNIH CILJEVA S OPISOM, PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA ISHODA I POPISOM MJERA ZA PROVEDBU.....	28
6. TERMINSKI PLAN PROVEDBE STRATEŠKIH PROJEKTA	36
7. INDIKATIVNI FINACIJSKI OKVIR S PRIKAZOM FINACIJSKIH PRETPOSTAVKI ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA PLANA RAZVOJA	41
8. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE PLANA RAZVOJA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	41

Popis slika

Slika 1. Položaj Virovitičko-podravske županije	5
---	---

Popis tablica

Tablica 1. Usklađenost prioriteta i posebnih ciljeva Plana razvoja VPŽ do 2027. godine sa strateškim ciljevima (SC) Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine	7
Tablica 2. SWOT analiza.....	10
Tablica 3. Strateški okvir razvoja Virovitičko-podravske županije.....	28
Tablica 4. Terminski plan provedbe strateških projekata Virovitičko-podravske županije i povezanih tijela.....	36
Tablica 5. Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Virovitičko-podravske županije čija provedba nije u nadležnosti Županije	37
Tablica 6. Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Virovitičko-podravske županije	40

Popis kratica

1. UVOD

Virovitičko-podravaska županija (VPŽ) prostire se između rijeke Drave na sjeveru i gorskih masiva Papuka, Krndije i Bilogore na jugu. Na sjeveru uz rijeku Dravu ima dugu granicu s Mađarskom, na jugozapadu po vrhovima Bilogore graniči s Bjelovarsko-bilogorskom, na jugoistoku po vrhovima Papuka i Krndije s Požeško-slavonskom županijom, te ravničarskim prostorima Podravine na zapadu s Koprivničko-križevačkom i na istoku s Osječko-baranjskom županijom.

Slika 1. Položaj Virovitičko-podravske županije

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Virovitičko-podravaska županije

Virovitičko-podravaska županija obuhvaća prostor od 2.024 km² što čini 3,57% ukupnog teritorija Republike Hrvatske (56.542 km²) i zauzima 14. mjesto po veličini među hrvatskim županijama. Broj stanovnika prema popisu iz 2011. godine iznosi 84.836 (gustoća naseljenosti 42 st/km²) i pozicionira županiju na 19. mjesto po broju stanovnika, a prema procjeni Državnog zavoda za statistiku iz 2018. godine broj stanovništva je 72.843¹ s gustoćom naseljenosti od 35.98 st/km².

Područje Virovitičko-podravske županije upravno je podijeljeno na 3 grada (Virovitica, Orahovica, Slatina) i 13 općina (Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci u kojima se nalazi 188 naselja). Županija ima 8 općina koje spadaju u područja posebne državne skrbi, što ukazuje na nedovoljnu razvijenost, manjak investicija i slabu kupovnu moć građana.

Prema razini gospodarske razvijenosti županijsko gospodarstvo je na samom dnu nacionalne ljestvice. Prema podacima DZS-a za 2017. Županija se prema visini bruto domaćeg proizvoda (BDP) po stanovniku nalazi na posljednjem mjestu u RH. Pored toga, gospodarstvo županije kontinuirano gubi na važnosti u odnosu na ukupno hrvatsko gospodarstvo, što ukazuje na njegovu sve manju konkurentnost u odnosu na ostale županije.

¹ DZS, procjena za 2019. godinu

Prema podacima DZS-a o strukturi bruto domaćeg proizvoda za 2017. godinu najvažnije gospodarske grane u Virovitičko-podravskoj županiji su prerađivačka industrija (18,5% ukupnog BDP-a), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (15,8%), trgovina na veliko i malo, prijevoz i skladištenje te priprema i usluživanje hrane (12,6%) te poslovanje nekretninama (12,5%). Jedino Bjelovarsko-bilogorska županija ima veći udio poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u BDP-u, što jasno pokazuje koliku važnost ovaj sektor ima za županiju.

Na području Virovitičko-podravске županije osnovano je 45 poduzetničkih zona, a njihova namjena uključuje proizvodnu, trgovačku, skladišnu i uslužnu namjenu. Na području Županije djeluju poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori i razvojne agencije kao potporne poduzetničke institucije.

U Prilogu 2. Osnovne analize nalaze se detaljne informacije o društvu (demografija, socijalne usluge, zdravstvo, obrazovanje i znanost, kultura, sport i civilno društvo), gospodarstvu (poslovanje poduzetnika, BDP, tržište rada i glavne gospodarske djelatnosti, poduzetnička infrastruktura), okolišu (onečišćenje tla, zraka, vode, zaštita od poplava, otpad) infrastrukturi (vodna, energetska, prometna) te o upravljanju razvojem Virovitičko-podravске županije.

Svrha izrade Plana razvoja Virovitičko-podravске županije

Plan razvoja Virovitičko-podravске županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine je srednjoročni akt strateškog planiranja koji predstavlja okvir za poticanje razvoja Virovitičko-podravске županije. Plan razvoja Virovitičko-podravске županije utvrđuje strateški okvir razvoja županije temeljem prethodno izrađene analize stanja ključnih područja razvoja te prepoznatih potencijala i potreba u svakom od tih područja. Plan razvoja hijerarhijski je strukturiran te sadrži ključne strateške odrednice poput vizije, razvojnih prioriteta, posebnih ciljeva, mjera i strateških projekata.

Plan razvoja predstavlja okvir za usklađivanje razvojnih stremljenja u Županiji, njime se osigurava funkcionalna poveznica s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, ali i drugim europskim, nacionalnim i lokalnim razvojnim planovima. Na taj način osigurava se usklađenost napora i aktivnosti brojnih aktera koji djeluju na prostoru Županije, a čija je misija doprinosti njenom što uspješnijem razvitku.

Sadržajna razlika između ovog dokumenta i prethodnih strategija razvoja Virovitičko-podravске županije jest snažnija usmjerenost na aspekt zelene tranzicije i digitalizacije, doprinosa ostvarivanju ciljeva održivog razvoja te na jačanje sposobnosti djelovanja institucija u pogledu odgovora na krizne situacije. Navedene promjene povezane su s ključnim razvojnim ciljevima na EU i nacionalnoj razini pritom uzimajući u obzir novonastale okolnosti uzrokovane pandemijom COVID-19.

Načelo partnerstva

Plan razvoja Virovitičko-podravске županije izrađen je oslanjajući se na načelo partnerstva kroz primjenu participativnog i partnerskog pristup. U cilju ravnomjerne zastupljenosti partnera i ostvarivanja transparentnosti koristili su se različiti oblici savjetovanja s dionicima razvoja i građanima s područja županije, uključujući sastanke i radionice radnih grupa, diskusiju u Partnerskom vijeću i provedbu postupka javnog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

Partnerstvo i participativni pristup doprinijelo je strateškom planiranju i utvrđivanju zajedničkih razvojnih prioriteta različitih dionika, stvaranju mogućnosti za poticanje i ubrzavanje društveno-gospodarskog razvoja i uspostavi integriranog pristupa razvoju uvažavanjem problema i potreba različitih kategorija dionika regionalnog razvoja. Putem rada tematskih radnih skupina koje su radile na samoj izradi dokumenta, radionica, procesa savjetovanja sa članovima Partnerskog vijeća, predstavnicima županijskih općina i gradova te savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u proces

donošenja Plana razvoja Virovitičko-podravske županije bilo je uključeno oko **XXX dionika koji su aktivno participirali u kreiranju sedmogodišnjeg razvojnog akta**. Tijekom rada na izradi plana razvoja poštovana su načela točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti i transparentnosti.

Intervencijska logika

Plan razvoja Virovitičko-podravske županije usklađen je sa zakonodavnim i strateškim okvirom. Planovi razvoja zamjenjuju županijske razvojne strategije koje su se donosile u prethodnom razdoblju temeljem Zakona o regionalnom razvoju RH („Narodne novine“ broj 159/09.) i pripadajućih podzakonskih akata te Strategije regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine.

Plan razvoja VPŽ kao akt strateškog planiranja niže razine usklađen je s krovnim i hijerarhijski najvišim aktom strateškog planiranja u RH, Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine“ broj 13/21.). Plan razvoja VPŽ usklađen je s NRS 2030 u svim strateškim odrednicama razvoja kroz sva četiri razvojna smjera: (1) Održivo gospodarstvo i društvo; (2) Jačanje otpornosti na krize; (3) Zelena i digitalna tranzicija i (4) Ravnomjeran regionalni razvoj.

Svi planirani strateški projekti i aktivnosti koje će biti realizirane Planom razvoja VPŽ usklađeni su sa dokumentima prostornog uređenja, s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti, ostalim programskim dokumentima za financijsko razdoblje Europske unije 2021.-2027. te **s Teritorijalnom strategijom Panonske Hrvatske/Planom industrijske tranzicije Panonske Hrvatske**.

Tablica 1. Usklađenost prioriteta i posebnih ciljeva Plana razvoja VPŽ do 2027. godine sa strateškim ciljevima (SC) Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine

Prioriteti	Posebni ciljevi	Usklađenost sa strateškim ciljevima NRS-a 2030
Osnaživanje gospodarstva županije	1. Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo	SC1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
	2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma	SC2. Obrazovani i zaposleni ljudi SC11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
	3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti	SC9. Samodostatnost u hrani i razvoj bio-gospodarstva SC13. Jačanje regionalne konkurentnosti
Unapređenje kvalitete življenja	4. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite	SC5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
	5. Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo	SC5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
	6. Demografski oporavak županije	SC6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje	7. Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša	SC8. Nisko-ugljična energetska tranzicija i zaštita okoliša
	8. Unapređenje infrastrukturnih sustava	SC10. Održiva i pametna mobilnost i povezivost

prostorom i okolišem		
Unapređenje kvalitete upravljanja razvojem	9. Osnaživanje institucionalnog kapaciteta Županije	SC3. Učinkovita i djelotvorna javna uprava i pravosuđe
	10. Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije	SC7. Sigurnost za stabilan razvoj

Iskustvo stečeno u ranije provedenim strategijama

Kod pregleda najvažnijih aktivnosti provedbe razvojnih strategija VPŽ treba uzeti u obzir činjenicu da je Županijska skupština 2006. godine usvojila svoju prvu Županijsku razvojnu strategiju za razdoblje 2007.-2013., potom je temeljem Odluke o produljenju važenja Županijske razvojne strategije rok pomaknut do 2017. godine, odnosno na razdoblje do donošenja nove Županijske razvojne strategije Virovitičko-podravске županije, što je uslijedilo 2019. godine. Posljednja Županijska razvojna strategija Virovitičko-podravске županije donesena je za razdoblje do kraja 2020. godine, zajedno sa pripadajućim provedbenim dokumentima – Akcijskim planom Županijske razvojne strategije i Komunikacijskom strategijom za provedbu Županijske razvojne strategije. Uslijed nedonošenja Nacionalne razvojne strategije 2030. godine te nemogućnosti donošenja Plana razvoja VPŽ u zakonskom roku od 6 mjeseci prije isteka važenja ŽRS VPŽ za razdoblje do kraja 2020. godine, Županijska skupština je u lipnju 2020. godine donijela Odluku o produljenju važenja ŽRS VPŽ za razdoblje do kraja 2020. godine do 31. prosinca 2021. godine.

Županijska razvojna strategija VPŽ za razdoblje do kraja 2020. ima 3 strateška cilja, 8 prioriteta i 26 mjera. Izvještaj o provedbi razvojne strategije u 2019. godini sumarno prikazuje postignute rezultate provedenih razvojnih mjera pomoću pokazatelja rezultata.

Najzastupljeniji razvojni projekti u okviru cilja 1: *Povećanje konkurentnosti gospodarstva Virovitičko-podravске županije*, su iz područja gospodarstva i poljoprivrede kao što su to primjerice ulaganja u poljoprivrednu i poduzetničku infrastrukturu s naglaskom na povećanju navodnjavanih poljoprivrednih površina i naglaskom na unapređenju i proširenju poduzetničkih zona, ulaganja u centre za inovacije, istraživanja i modernizaciju, ulaganja u ljudske potencijale i tehnologije javnih dionika za potrebe izrade i provedbe projekata financiranih iz sredstava EU i nacionalnih sredstava te strateškog razvoja Županije i poticanje umrežavanja gospodarstvenika. Unutar cilja 1 izdvojena su sredstva i za subvencije poduzećima i obrtima. Iznos ulaganja u strateški cilj 1., temeljem podataka iz godišnjeg izvještaja o provedbi Županijske razvojne strategija VPŽ, je: 2019: 65.495.866,74 kn.

U okviru cilja 2: *Očuvanje okoliša i održivo upravljanje prostorom i resursima*, najzastupljeniji su razvojni projekti iz segmenta očuvanja okoliša i stvaranja uvjeta za razvoj održivih oblika turizma kao što su to projekti zaštite prirode i okoliša te upravljanja obranom i zaštitom od elementarnih nepogoda i povećanje razine spremnosti na krizne događaje u obliku ulaganja u aglomeracije na području Županije. Unutar cilja financirani su i projekti obnove i zaštite kulturne i prirodne baštine te razvoj selektivnih oblika turizma s naglaskom na ciklo turizmu i zaštićenim područjima u Županiji i u konačnici povećanje ukupnih turističkih kapaciteta ulaganjem u hotele baštine.

Iznos ulaganja u strateški cilj 2., temeljem podataka iz godišnjeg izvještaja o provedbi Županijske razvojne strategija VPŽ, je: 2019: 180.296.623,51 kn.

Najveći dio sredstava u okviru strateškog cilja 3: *Unaprjeđenje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa*, odnosi se na projekte unapređenja infrastrukturnih sustava i jačanja društvenih djelatnosti. Najviše financijskih sredstava izdvojeno je za izgradnju, obnovu i održavanje prometne infrastrukture, zatim na

izgradnju, obnovu i održavanje sustava vodovoda i odvodnje. Osim toga, unutar cilja 3 financirala su se ulaganja u infrastrukturu gospodarenja otpadom, energetike i širokopojasnog pristupa internetu. Ulagalo se primarno u infrastrukturu unutar sustava odgoja i obrazovanja, zdravstvenog sustava i socijalne skrbi. Udrugama civilnog društva iz područja kulture, sporta i rekreacije i dr. dodijeljena su sredstva za obnovu infrastrukture i nabavu opreme za rad. Unutar cilja 3 financirali su se i projekti povećanja zapošljivosti.

Iznos ulaganja u strateški cilj 3., temeljem podataka iz godišnjeg izvještaja o provedbi Županijske razvojne strategija VPŽ, je: 2019: 123.285.309,05 kn.

U razdoblju provedbe strategije realizirani su ili su u procesu realizacije projekti strateškog značaja za Županiju kao što su to ulaganja u sustave navodnjavanja (Kapinci-Vaška, druga faza Kapinci-Vaška, Novi Gradac-Detkovac, Lukač), izgradnja Mreže poduzetničkih inkubatora Virovitičko-podravske županije, rekonstrukcija nadstrešnice u multifunkcionalnu građevinu za potrebe poljoprivrednih i gospodarskih manifestacija Viroexpo, obnova dvorca Pejačević i revitalizacija gradskog parka, rekonstrukcija dvorca Janković u Suhopolju, razvoj širokopojasnog pristupa internetu i izgradnja dječjih vrtića na području Županije.

2. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Strateški okvir razvoja VPŽ sadrži viziju, prioritete javnih politika, posebne ciljeve koje Županija planira ostvariti do 2027. godine, usklađenost tih ciljeva sa strateškim ciljevima NRS 2030 i mjere za njihovo ostvarenje.

Vizija razvoja okvir je za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija u nadležnosti lokalne i područne (regionalne) samouprave u VPŽ u srednjoročnom razdoblju do 2027. godine.

Vizija razvoja VPŽ usklađena je s vizijom iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, usmjerena je prema ključnim razvojnim prioritetima i inspirira na ostvarenje.

VIZIJA

Virovitičko-podravska županija – regija prepoznata po zelenom razvoju, očuvanoj kulturnoj i prirodnoj baštini, održivom i konkurentnom gospodarstvu, te inovativnom upravljanju, na dobrobit sadašnje i budućih generacija.

Vizija županije usklađena je s nacionalnim vrijednostima i načelima, usmjerena je prema ključnim područjima intervencije na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini, prikazuje iščekivana postignuća te inspirira njihovu realizaciju.

U realiziranju vizije nužna je uključenost svih relevantnih dionika s područja VPŽ s obzirom da će oni provedbom predviđenih aktivnosti i strateških projekata financiranih vlastitim i drugim sredstvima doprinijeti ostvarivanju vizije u srednjoročnom razdoblju. Vizija je realno utemeljena, odražava potrebe i očekivanja građana, a ujedno je i inspirativna i motivirajuća za djelovanje ključnih dionika u doba produljenog trajanja pandemije COVID-19.

3. OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Opis razvojnih potreba i potencijala u srednjoročnom razdoblju za Virovitičko-podravsku županiju izrađen je temeljem prethodno izrađenih analiza – Analize stanje (u Prilogu Plana) te SWOT analize. U analizi stanja su za svaki segment razvoja izrađene „zbirne tablice“ sa sažetim prikazom ključnih pozitivnih i negativnih obilježja u svakom razvojnom segmentu, a koje su bile osnova za izradu snaga i slabosti u SWOT analizi koja je priložena u Poglavlju. 3.1. niže.

Razvojne potrebe, koja su predložene temeljem istaknutih negativnih obilježja u Virovitičko-podravskoj županiji u analizi stanja, su sastavni dio „slabosti“ u SWOT analizi ali i „prijetnji“ iz iste analize, su posebno razmatrane i prikazane u Poglavlju 3.2. . U poglavlju 3.3. su prikazani razvojni potencijali, koji su odraz pozitivnih obilježja unutar Županije, njenih „snaga“ i „prilika“ istaknutih u SWOT analizi.

Spomenute tri analize (SWOT analiza, analiza potreba te analiza potencijala) daju sažeti prikaz ključnih pozitivnih i negativnih obilježja, te potreba i razvojnog potencijala u Županiji te su poslužile kao argumentirana osnova za izradu strateškog okvira i prijedlog strateških projekata za Virovitičko-podravsku županiju.

3.1. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je kvalitativna analitička metoda koja kroz 4 čimbenika nastoji prikazati snage, slabosti, prilike i prijetnje određene pojave ili situacije, pri čemu snage i slabosti predstavljaju interne, a prilike i prijetnje eksterne čimbenike.

Tablica 2. SWOT analiza

SWOT - DEMOGRAFIJA, ZDRAVSTVO I SOCIJALNA UKLJUČENOST	
SNAGE	SLABOSTI
Demografija <ul style="list-style-type: none">– Doseljavanje stanovništva iz drugih županija i inozemstva	Demografija <ul style="list-style-type: none">– Dvostruko manji udio visokoobrazovanih osoba (16%) u stanovništvu Županije u usporedbi sa prosjekom u RH– Veliki postotak iseljavanja mladih, radno sposobnih, visokoobrazovanih– Kontinuirano smanjivanje broja stanovnika Županije– Migriranje stanovništva iz ruralnih u urbana područja– Negativan prirodni prirast stanovništva - vitalni indeks ispod nacionalne razine– Negativni migracijski saldo
Zdravstvo <ul style="list-style-type: none">– Za hitnu medicinu ZHMVPŽ ima organiziran model za područje cijele Županije, uz nad standard kako bi usluga, dostupnost i skrb bila za sve jednaka– Planirana izgradnja novog slavonskog Centra za kardiovaskularnu rehabilitaciju– Za novu zgradu ZHMVPŽ izrađena cjelokupna projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola– Veća učinkovitost, kvaliteta i dostupnost zdravstvenih usluga ostvarena dogradnjom i novom opremom dnevnih bolnica OB Virovitica– Godišnja zauzetost i iskorištenost postelja je u Županiji iznad hrvatskog prosjeka	Zdravstvo <ul style="list-style-type: none">– Nepostojanje ustanove i nedostatak osoblja za zbrinjavanje palijativnih bolesnika– Nedovoljan broj timova primarne zdravstvene zaštite, nemotiviranost mladih liječnika za ostankom, opterećenost osoblja– Nedovoljno razvijena specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita; nije dostupna u svim dijelovima Županije– Dugačke liste čekanja za preglede i dijagnostičke postupke– Nedostatak liječnika specijalista, zastarjelost medicinsko-tehničke opreme i voznog parka

- Smještajni kapaciteti zdravstvenih ustanova zadovoljavaju potrebe korisnika
- Nema smjernica za zdravstveni sustav u slučaju produljenog trajanja pandemije COVID 19 ili pojave sličnog rizika
- Djelomično zadovoljavajući prostor Doma zdravlja VPŽ
- Manjak programa za podizanje svijesti o zdravim navikama i zdravom životu
- Ispodprosječan broj bolničkih postelja i broj liječnika na tisuću stanovnika

Socijalna uključenost

- Razvijena mreža izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

Socijalna uključenost

- Nedovoljna skrb za djecu s posebnim potrebama
- Po razini siromaštva Županija je skupini onih s najvišim postotkom (30,8%)
- Nedovoljni smještajni kapacitet u udomiteljskim obiteljima za djecu
- Nerazvijenost socijalnog poduzetništva, socijalnih inovacija i drugih modela zapošljavanja osoba s invaliditetom
- Nedostatak kapaciteta za smještaj socijalno ugroženih starijih i nemoćnih (županijske ustanove i udomiteljske obitelji)
- Nema smještajnih kapaciteta za beskućnike
- Nedovoljna potpora za jačanje kapaciteta u Županiji za pripremu i provedbu razvojnih projekata socijalne uključenosti

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Korištenje iskustava i znanja drugih članica u EU u području demografske revitalizacije kroz međunarodnu suradnju - Mogućnosti EU fondova za ublažavanje negativnih demografskih trendova - Provedba javnih politika za porast i poboljšanje kvalitete življenja u ruralnim i drugim područjima - Provedba mjera koje motiviraju mlade obitelji da ostaju u RH - Provedba nacionalne populacijske politike koja uspješno odgovara na demografske trendove i posebnosti pojedinih dijelova Hrvatske - Mogućnosti EU fondova za poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga, za bolje upravljanje zdravstvenim sustavom, za poboljšanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva - Korištenje novih tehnologija i metoda u medicini, u upravljanju i organizaciji zdravstva - Provođenje reforme zdravstvenog sustava - Korištenje iskustava i znanja drugih članica u EU u razvoju zdravstva i unapređenja socijalne uključenosti kroz međunarodnu suradnju - Korištenje nacionalnih programa za poboljšanje socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva 	<ul style="list-style-type: none"> - Bolji uvjeti rada i života, posebno za mlade i obrazovane, u zemljama članicama EU nego Hrvatskoj - Nedovoljno brzi oporavak i dovoljno jaka otpornost gospodarstva i društva nakon krize izazvane pandemijom virusa COVID 19 - Spora, necjelovita i neučinkovita provedba javnih politika u području populacijske revitalizacije, zdravstva i socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva - Zaostajanje ili nedovoljno brzi gospodarski i društveni razvoj Hrvatske u odnosu na druge članice EU - Pojave zdravstvenih ugroza na globalnoj razini poput pandemije virusa COVID 19 - Manjak ili nedovoljno jačanje kapaciteta za korištenje EU sredstva u skladu s nacionalnim razvojnim prioritetima

SWOT - ODGOJ, OBRAZOVANJE, ZNANOST, KULTURA, SPORT I ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA

SNAGE	SLABOSTI
<p>Odgoj i obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Četiri centra izvrsnosti za provedbu redovitih strukovnih obrazovnih programa, stručno 	<p>Odgoj i obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manjak sustavne provedbe edukacije o korištenju informacijsko-komunikacijske opreme - Razlike u opremljenosti vrtića

- osposobljavanje i usavršavanje te uključivanje i rad s potencijalno darovitom djecom
- Četiri srednje strukovne škole su partneri regionalnim centrima kompetentnosti u strukovnom obrazovanju drugih županija
- Dječji vrtići zadovoljavaju propisane predškolske standarde
- Porast broja djece u vrtićima u zadnjih 5 godina
- Cjeloživotno obrazovanje se provodi u 5 ustanova u Virovitici i Slatini
- Energetski obnovljena većina matičnih i područnih škola
- Ostvarena planirana infrastrukturna ulaganja iz EU i nacionalnih sredstava
- Ostvarena značajna infrastrukturna ulaganja u vrtiće
- Predviđen početak rada šumarskog fakulteta i specijalističkog studija kardiopulmonalne rehabilitacije
- Stabilan trend u broju upisanih studenata i broju diplomiranih studenata u zadnjih 5 godina
- Županiji dobila European Talent Point 2019. i postala europska točka za darovite
- Uvode se produženi boravci u vrtićima zahvaljujući EU projektima
- Slaba tehnička opremljenost škola, nedostatna ulaganja u suvremenu školsku opremu
- Manjak dodatnih programa u vrtićima (npr. Montessori, Waldorf)
- Nedostatak mobilnog stručnog tima za pružanje podrške djeci, roditeljima i zaposlenicima u svim vrtićima
- Nedostatni smještajni kapaciteti u studentskom domu
- Nedostatno stručno usavršavanje djelatnika angažiranih u predškolskom odgoju i obrazovanju
- Nedovoljna modernizacija predškolskih ustanova
- Nedovoljna suradnja s gospodarstvom
- Nedovoljno obrazovnih programa usmjerenih na prekvalifikaciju
- Smanjenje broja učenika u osnovnim i srednjim školama
- Nezadovoljavajuća realizacija cjeloživotnog učenja u županiji za potrebe osnaživanja društvenog i gospodarskog razvoja
- Nedostatan broj ustanova za cjeloživotno obrazovanje

Sport i rekreacija

- Projekti povezivanja sporta i turizma kao primjeri dobre prakse (djeca u prirodi, edukacija o prednosti uključivanja djece u univerzalnu sportsku školu od najranije dobi)
- Dovoljno sportskih dvorana i terena za održavanje velikih natjecanja
- Školske sportske dvorane uglavnom nove ili obnovljene
- Kontinuiran porast izdvajanja za promicanje sporta

Kultura

- Kulturna ponuda kroz cijelu godinu
- Kulturna raznolikost u smislu manjinskih kultura
- Kulturne manifestacije s tradicijom
- Njegovanje tradicije i povijesti kroz razne manifestacije
- Obnovljena ključna baštinska infrastruktura koja privlači posjetitelje
- Značajna graditeljska baština (dvorci i kurije)
- Manifestacije važne za njegovanje identiteta lokalne zajednice i manjinskih kultura
- Značajna posjećenost dvorca Pejačević
- Značajno djelovanje kulturno-umjetničkih amaterskih društava

Organizacije civilnog društva (OCD)

Sport i rekreacija

- Manjak žena u strukturama odlučivanja u sportu
- Nedostatna ponuda organiziranih aktivnosti slobodnog vremena za djecu predškolskog i školskog uzrasta
- Neadekvatna i nedostatna sportska infrastruktura, zapuštenost vanjskih sportskih terena
- Nedostatak velikog broja kvalificiranog stručnog kadra u sportu
- Nedovoljna provedba integriranog pristupa razvoju kroz povezivanje sporta, turizma i kulture
- Nema umreženog sustava o sportu i tjelesnoj aktivnosti u funkciji zdravlja
- Neprimjereni uvjeti za sportove u vodi i atletiku
- Izdvojena proračunska sredstva su nedostatna za osnovno funkcioniranje saveza, a financijska situacija ograničava rad klubova, trenera, sportskih škola te posebno organizaciju i provedbu sportskih manifestacija

Kultura

- Još uvijek nedovoljno očuvana kulturna baština (npr. nesređena zbirka arheoloških nalaza s Ružica grada)
- Nedovoljna zainteresiranost mladih za kulturu
- Slaba izdvajanja iz proračuna za kulturu mladih
- Broj udruga u kulturi manji od hrvatskog prosjeka
- Mali privatni sektor u kulturi (arhitektura, agencije za promidžbu, dizajn, fotografija i dr.)
- Manjak atraktivnih kulturnih programa/projekata
- Nedovoljna valorizacija i promocija kulture za razvoj turizma
- Nedovoljno snažna promocija kulture
- Proračun za kulturu nije razvojan, već socijalan
- Smanjena izdvajanja za kulturu iz županijskog proračuna
- Nedostaje pristup kulturi kao razvojnom potencijalu

Organizacije civilnog društva

- Razvijen sustav transparentnog odlučivanja u županiji o pitanjima od javnog interesa omogućuje uključivanje OCD-a
- Sustav volonterstva potiče se kroz različite županijske projekte i edukaciju
- Dobri primjeri niza OCD-a koje uspješno djeluju u razvoju lokalnih zajednica i koriste sredstva EU
- OCD prisutne u gotovo svim naseljima županije, a bave se raznim aktivnostima, od sportskih do prava manjina
- Manjak znanja i vještina, inovacija u poslovanju (npr. Crowdfunding) odgovarajućeg prostora, tehničke opreme
- Nedostatak promocije u javnosti o značaju OCD za razvoj lokalne zajednice
- Nedovoljna uključenost OECD-a u pripremu i provedbu EU i drugih razvojnih projekata u županiji
- Manjak OCD-a koje se bave socijalnim inovacijama i socijalnim poduzetništvom, socijalnim pitanjima i participacijom građana upravljanju lokalnim razvojem
- Broj registriranih OCD-a se smanjuje; županija je u grupi županija s najmanje OCD-a

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Daljnje korištenje EU fondova za očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine - Mogućnosti korištenja EU fondova za razvoj obrazovanja, znanosti i istraživanja - Povećanje nacionalnih ulaganja u znanost i visoko obrazovanje - Provedba nacionalne obrazovne reforme - Jačanje prekogranične suradnje poticanjem učenja mađarskog jezika - Razvoj turizma i kreativnih industrija (KKI) u svijetu te i povećanje nacionalnih poticaja za razvoj domaće produkcije u KKI - Trendovi zelene tranzicije u području kulture i dostupnost EU financiranja - Ulaganja na nacionalnoj razini u infrastrukturu posebno za primjenu novih tehnologija u obrazovnom i istraživačkom sustavu - Ulaganja u daljnji razvoj centara kompetentnosti, za veću kvalitetu strukovnog obrazovanja - Mogućnosti razvoja i primjene novih metoda i tehnologija u odgoju i obrazovanju - Razvoj temeljen na liku i djelu Petra Preradovića (rođen u Grabrovnici gdje je i muzej) - Stalan rast prekogranične i međunarodne suradnje i korištenje mogućnosti za razvoj obrazovanja, znanosti kulture i sporta - Potencijali razvoja u području muzejske i arheološke baštine te likovne umjetnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Institucionalne prepreke i manjak sredstava za ulaganje u obrazovnu i istraživačku infrastrukturu, osobito za nove tehnologije - Manjak institucionalnih kapaciteta za korištenje EU fondova u funkciji nacionalnih razvojnih prioriteta u znanosti i obrazovanju - Manjak poticaja na nacionalnoj razini za razvoj i primjenu novih metoda i tehnologija u odgoju i obrazovanju - Pojava zdravstvenih ugroza na globalnoj razini poput pandemije virusa COVID 19 - Spora i komplicirana provedba obrazovne reforme - Utjecaj COVID-19 pandemije na smanjenje broja posjetitelja kulturnim ustanovama i manifestacijama - Bolji uvjeti rada i života, posebno za mlade i obrazovane, u zemljama članicama EU nego Hrvatskoj - Manjak ili nedovoljno jačanje kapaciteta za korištenje EU sredstva u skladu s nacionalnim razvojnim prioritetima - Nedovoljno brzi oporavak i dovoljno jaka otpornost gospodarstva i društva nakon krize izazvane pandemijom virusa COVID 19 - Zaostajanje ili nedovoljno brzi gospodarski i društveni razvoj Hrvatske u odnosu na druge članice EU - Konkurentna kulturna događanja/turističke atrakcije u susjednim županijama - Nedovoljni poticaji i kapaciteti za aktivno uključivanje aktera s regionalne i lokalne razine u međunarodnu suradnju za razvoj obrazovanja, znanosti, kulture i sporta - Neučinkovite javne politike za provedbu održivog korištenja kulturne baštine - Sektorski pristup razvoju kulture, sporta i turizma koji onemogućuje sinergiju u stvaranju koristi, ograničava korištenje EU fondova i ne slijedi suvremen trendove

SWOT - GOSPODARSTVO I TRŽIŠTE RADA

SNAGE	SLABOSTI
<p>Gospodarstvo općenito</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetna mreža poduzetničkih zona i potpornih institucija na području županije - Kvalitetna osnovica za razvoj prehrambene i drvne industrije - Do krize 2020. ostvaren značajan rast profitabilnost i prihoda poduzetnika 	<p>Gospodarstvo općenito</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slaba povezanost gospodarstva i znanstveno-istraživačkog sektora - Niska razina ulaganja, posebno u modernizaciju proizvodnje - Vrlo mali udio poslovnih aktivnosti s visokom dodanom vrijednošću

- Gospodarstvo pripremljenije za novu krizu nego što je bilo 2008. godine
- Izraziti nedostatak srednje velikih i ,posebno, velikih poduzeća
- Manjak kvalitetnih i dobro plaćenih radnih mjesta, osobito za visokoobrazovane osobe
- Poduzetnici ne pridaju dovoljno pažnje digitalnoj i zelenoj tranziciji gospodarstva
- Niska razina obrazovanja stanovništva
- Slaba dinamika izvoza, u usporedbi sa RH usprkos boljim ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika
- Zanimariva izravna inozemna ulaganja i vrlo slaba atraktivnost županije za inozemne ulagače
- Nedostatak potpora koje bi značajnije utjecale na promjenu strukture gospodarstva
- Gospodarstvo je dalje na začelju RH prema razini razvijenosti
- Niska zastupljenost tvrtki koje se bave informacijsko-komunikacijskim djelatnostima kao i financijskim uslugama
- Značajan jaz između uspješnih i neuspješnih poduzetnika koji se sve više povećava
- Sve veći pad broja obrta
- Visoka stopa nezaposlenosti u odnosu na nacionalnu razinu

Poljoprivreda, akvakultura i turizam

- Značajna ulaganja u sustave navodnjavanja
- Raspoloživost zemljišnog resursa i povoljni klimatski i pedološki uvjeti za poljoprivredu (poljoprivredno zemljište čini 58% ukupne površine Županije) omogućava visoke urode poljoprivrednih kultura (žitarica, industrijskog i aromatičnog bilja, uljarica, povrća, voća i grožđa)
- Snažna (u hrvatskim okvirima) i rastuća proizvodnja ljekovitog bilja
- Vrlo razvijeno pčelarstvo i proizvodnja meda
- Atraktivni prirodni resursi za razvoj aktivnog turizma (biciklizma, planinarenja, jahanja, plovljenja rijekom, odmor i uživanje u prirodi, lovački turizam i dr.)
- Niz uspješnih i inovativnih primjera turističke ponude (eko-etno sela, ponude malih seoskih imanja, izleti, vikend putovanja i noćenja u prirodi)
- Sve veća ulaganja u turističku valorizaciju prirodne i kulturne baštine
- Postojanje osnovnih preduvjeta za razvoj ribnjačarstva, uključujući i tradiciju proizvodnje te postojanje preradbenih kapaciteta
- Solidna veličina prosječnog poljoprivrednog gospodarstva

Poljoprivreda, akvakultura i turizam

- Manjak modernih logističkih kapaciteta za poljoprivredno-prehrambene proizvode
- Navodnjava se svega 1 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta
- Nedovoljna primjena modernih tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji
- Nedovoljno praćenje i razumijevanja trendova u turizmu
- Slabe promotivno marketinške aktivnosti
- Nezadovoljavajuća razina kvalitete usluge u turizmu
- Nedostatak stručnog znanja i vještina za rad u turizmu
- Slabo povezivanje proizvođača
- Nedovoljan razvoj zdravstvenog turizma (wellness, termalni i rekreacijski turizam) obzirom na mogućnosti
- Sve lošiji hidrološki uvjeti za razvoj akvakulture
- Nedovoljan broj i slabo organizirana turističkih proizvoda
- Nedovoljni smještajni kapaciteti
- Nedovoljna atraktivnost županije za inozemni posjetitelje, slaba prepoznatljivost turističke ponude

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Mjere javnih politika za poticanje zelene i digitalne tranzicije u hrvatskom gospodarstvu - Mogućnosti korištenja sredstava iz fondova EU, VFO 2021.-2027. i Instrument EU sljedeće generacije - Orijentacija na smanjenje uvoza poljoprivrednih proizvoda i hrane i povećanje nacionalne samodostatnosti - Ulaganja u razvoj gospodarstva kroz projekt Slavonija, Baranja i Srijem - Globalno uspješni primjeri pojedinih domaćih poduzeća u IT sektoru, prerađivačkoj industriji, poljoprivredi i proizvodnji hrane kao inspiracija za stvaranja drugih takvih poduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> - Manjak sposobnosti za korištenje mogućnosti i prednosti tržišta EU - Nedovoljna spremnost i brzina za promjene pravnog okvira za povećanje konkretnosti gospodarstva - Manjak radne snage u nekim gospodarskim sektorima - Nedovoljna i nepravodobna zaštita domaćih proizvoda od nelojalne konkurencije iz uvoza, posebno u poljoprivredi i proizvodnji hrane - Nedovoljna usmjerenost u korištenju EU fondova na ključne nacionalne razvojne prioritete koji osiguravaju brzi rast i održiv razvoj gospodarstva - Neusuglašenost i sporo provođenje javnih politika za razvoj gospodarstva

- Provedba Nacionalne strategije razvoja RH do 2030., Nacionalnog plana za oporavak i otpornost, Strategije razvoja poljoprivrede i akvakulture te drugih ključnih strateških dokumenata
- Provedba strukturnih reformi - smanjenje poreznih opterećenja i parafiskalnih nameta; provedba javnih politika za poboljšanje poduzetničke klime i stimuliranje rasta i razvoja malih i srednjih poduzeća posebno start up-ova, itd.
- Donošenje kvalitetnog Zakona o raspolaganju državnim zemljištem
- Institucionalna i pravna nesigurnost za ulaganja, domaća i strana ulaganja
- Pravna nesigurnost i deficiti u vladavini prava
- Prevelika i suviše komplicirana regulativa za učinkovito i konkurentno poslovanje
- Smanjenje konkurentnosti gospodarstva zbog zaostajanja u korištenju i razvoju novih tehnologija
- Poremećaji na tržištu rada i neadekvatne i nepravodobne mjere politike zapošljavanja
- Preveliki utjecaj i intervencije države u gospodarstvu
- Usklađivanje planova i zakona s interesima EU nauštrb nacionalnog gospodarstva
- Kriza i spori oporavak EU i svjetskog gospodarstva
- Smanjenje kreditnog rejtinga Hrvatske

SWOT - OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA I PROSTORNI RAZVOJ	
SNAGE	SLABOST
<p>Kvaliteta okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voda na crpilištima za potrebe javne vodoopskrbe u gradovima dobre kvalitete - Kontinuirana ulaganja u razvoj sustava obrane od poplava - Bogata i raznovrsna prirodna baština (15 prirodnih vrijednosti, Regionalni park Mura-Drava, prekogranični Rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav, UNESCO), Ekološka mreža 21,6% površine Županije, NATURA 2000 6 područja značajnih za ptice i 9 područja za očuvanje i drugih divljih vrsta i njihovih staništa) - Visoka kvaliteta kultiviranih krajolika - Na području Županije nema velikih onečišćivača zraka 1. kategorije - Visok udjel prostora zaštićenog na temelju propisa iz područja zaštite prirode <p>Gospodarenje otpadom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiziranim sakupljanjem otpada obuhvaćeno je 100% stanovništva Županije (2018) - Aktivna reciklažna dvorišta u većini gradova i općina - Porast ukupno odloženih količina svih vrsta otpada u Županiji - Dobra informiranost građana o važnosti i postupanju kod razvrstavanja miješanog komunalnog otpada - Porast odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u JLS-ovima <p>Vode i vodna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj prijavljenih ispusta otpadnih voda u Županiji iz ispusta obveznika se smanjio dok se broj ispusta komunalnih otpadnih voda povećao (2017.-2018.) - Javna odvodnja otpadnih voda je organizirana u gradovima i prigradskim naseljima - Porast broja stanovnika priključenih na sustave javne vodoopskrbe (na 86,1%) <p>Energija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobra pokrivenost stanovništva i gospodarstva električnom energijom 	<p>Kvaliteta okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porast prosječnih godišnjih koncentracija amonija u podslivu rijeka Drave i Dunava i na vodocrpilištu Bikana - Sustav za obranu od poplava brdskih voda je djelomično izgrađen pa dolazi do poplava u brdskom dijelu i gusto naseljenom pribrdskom pojasu - Nedovoljna zaštite tla, vode i vegetacije od onečišćenja - Loše ekološko stanje površinskih voda na mjernoj postaji Slatinska Čađavica - Visok rizik od poplava na prostoru Županije - Nedovoljno/neorganizirano korištenje slatkovodnih ribnjaka u sustavu obrane od poplava - Ne provodi se monitoring tla na području Županije - Mjerne postaje državne ili lokalne mreže za praćenje kvalitete zraka ne postoje na području Županije <p>Gospodarenje otpadom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postoje aktivna divlja odlagališta otpada - Centar za gospodarenje otpadom na području Županije ne postoji - Ne provodi se odvojeno sakupljanje komunalnog biootpada <p>Vode i vodna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan broj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i nezadovoljavajući stupanj pročišćavanja otpadnih voda - Nedovoljna pokrivenost stanovništva sustavom odvodnje otpadnih voda u ruralnim dijelovima i manjim naseljima <p>Energija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neiskorišten elektroenergetski potencijal rijeke Drave - U izgrađenosti distribucijske mreže postoji prostorno-razvojna neravnoteža (u sjevernim dijelovima Županije)

- Porast ulaganja u korištenje obnovljivih izvora proizvodnje električne energije (bioplinska postrojenja, elektrane na drvenu sječku i sunčane elektrane malih snaga)
- Županija provodi projekte za osvještavanje građane o važnosti energetske učinkovitosti u kućanstvima
- Nalazišta i eksploatacijska polja ugljikovodika
- Poticanje projekata energetske učinkovitosti, najvećim dijelom u zgradama javne namjene
- Pripremljena dokumentacija za izgradnju novih magistralnih plinovoda
- Provodi se istraživanje i proizvodnju nafte i plina

Prometna povezanost i mobilnost

- Izrađen Prometni Masterplan funkcionalne regije Istočna Hrvatska koja uključuje Županiju
- Planira se i provodi izgradnja obilaznica oko gradova
- Započeta modernizacija pruge Virovitica - Pitomača
- Poljoprivredna letjelišta (12 od nekadašnjih poljoprivrednih kombinata) pogodna osnova za razvoj sportske i poljoprivredne avijaciju
- Poticanje razvoja mreže elektropunjača na županijskom području
- Pripremljena dokumentacija za dodatnu izgradnju biciklističkih staza i pratećih sadržaja
- Pripremljena dokumentacija za širenje mreže punionica za električna vozila

Digitalna infrastruktura

- Pripremljena je dokumentacija za širokopolasni internet na području nekoliko općina (Studije izvodljivosti i Plan razvoja širokopolasne infrastrukture)

Prostorni razvoj

- Povoljan geoprometni položaj na križanju glavnih prometnih koridora
- Prostorno-planskom dokumentacijom planirani su dovoljni prostorni kapaciteti za razvoj gospodarstva
- Očuvane prostorne kvalitete i kultivirani krajolici, bez značajnijih devastacija u prostoru
- Povoljan prostorni razmještaj središnjih naselja omogućuje uravnoteženi razvoj prostora PŽ
- Raspoloživost šumskog i zemljišnog resursa
- Nije došlo do značajnije devastacije prostora karakteristične za prostore snažne urbanizacije
- Povoljan prostorni razmještaj središnjih naselja

potrebe se podmiruju iz 10 kV i 35 kV mreže što ne zadovoljava u potpunosti isporuku kvalitetne električne energije)

- Nezadovoljavajuća kvaliteta elektroprijenosne i distribucijske mreže
- Izraženo energetska siromaštvo kućanstava u Županiji

Prometna povezanost i mobilnost

- Slaba povezanost Županije na glavne prometne pravce u Hrvatskoj
- Loše stanje postojećih željezničkih pruga i popratne infrastrukture
- Nema autočesta i brzih cesta u Županiji
- Nezadovoljavajući javni prijevoz putnika u odnosu na potrebe
- Stanje cestovne mreže je vrlo loše
- Nedovoljna iskorištenost mogućnosti za riječni promet Dravom
- Neodgovarajuća infrastruktura i uvjeti za pješački promet
- Nedovoljna ulaganja u održavanje županijskih i lokalnih cesta
- Nedovoljno korištenje postojeće željezničke infrastrukture u putničke i gospodarske svrhe
- Nedovoljna ulaganja u izgradnju biciklističke infrastrukture
- Nedovoljno razvijena biciklistička infrastruktura
- Neiskorištenost postojeće infrastrukture zračnog prometa
- Nedovoljna promocija i poticanje većeg korištenja bicikala

Digitalna infrastruktura

- Nedovoljna ulaganja u razvoj širokopolasne infrastrukture koja omogućuje brzine veće od 100Mbit/
- Sporo povećanje broja nepokretnih širokopolasnih priključaka velikih brzina
- Digitalna infrastruktura u Županiji zaostaje za ciljanim standardom RH u području digitalnog razvoja (po broju priključaka širokopolasnog pristupa Županija je na 19. mjestu među županijama u 2019.)

Prostorni razvoj

- Na obroncima Bilogore i Papuka postoje klizišta kao područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća
- Razvojna stagnacija i demografska erozija ruralnih i pograničnih područja (područja uz Dravu i na obroncima Papuka i Bilogore)
- Negativan migracijski saldo
- Nedostaje digitalna obrada planskih sadržaja svih prostornih planova na području Županije (vektorski format)
- Necjelovite i nedovoljne mjere za revitalizaciju ruralnog prostora

- Razvoj u prostoru VPŽ u skladu je s prostorno-planskom dokumentacijom
- Zaštićena prirodna baština
- Županija ima geografski i zemljišni informacijski sustav za izmjene i dopune prostornih planova
- Nedovoljno proaktivni stav prema klimatskim promjenama i ugradnja mjera prilagodbe u prostorne planove
- Nedovoljno razvijeni sustavi opskrbe vodom i plinom u brdskom području
- Nezainteresiranost građana za sudjelovanje u postupku donošenja prostorno – planske dokumentacije, osim u slučaju kada su osobno zainteresirani zbog privatnih razloga
- Manjak Istraživanja i kartiranja nestabilnih padina
- Nedovoljna edukacija djelatnika upravnih i stručnih tijela nadležnih za prostorno uređenje o mjerama prilagodbe klimatskim promjenama
- Slabije razvijena sekundarna cestovna mreža, osobito u rubnim i brdskim područjima
- Nedostatna društvena infrastruktura u ruralnim područjima
- Proces urbanizacije u Županiji zaostaje za nacionalnim prosjekom

PRIJEDNE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Korištenje EU fondova za provedbu zelene i digitalne tranzicije i za izgradnju prometne i okolišne infrastrukture - Korištenje EU fondova za unapređenje prostornog razvoja - Izgradnja infrastrukture u sklopu Programa Slavonija, Baranja i Srijem - Mogućnosti prekogranične suradnje u zaštiti okoliša - Nacionalno razvojno usmjerenje ka ravnomjernijem regionalnom razvoju i nove prilike za prostore razvojnih posebnosti - Nove, zelene tehnologije i metode upravljanja za učinkovito smanjene zagađenja i zaštitu okoliša - Korištenje dostupnih poticaja za razvoj poljoprivrede i unapređivanje ruralnih naselja kao prostora za kvalitetan život - Korištenje programa energetske učinkovitosti - Korištenje programa za prilagođavanje klimatskim promjenama - Korištenje znanja i iskustva u zaštiti okoliša i prostornom razvoju od drugih regija EU kroz međunarodnu suradnju - U suradnji sa Hrvatskim vodama istražiti mogućnosti preusmjerenja određenih vodotokova u cilju poboljšanja ekološkog stanja površinskih voda - Okolišna legislativa EU za bolje i učinkovitije upravljanje sustavom zaštite okoliša - Programi modernizacije željeznice - Razvoj održivih i pametnih gradova slijedom uspješnih primjera u okruženju 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepogode izazvane klimatskim promjenama (suše, poplave, klizišta) - Neučinkovita nacionalna regulativa za revitalizaciju ruralnog prostora - Narušavanje ekosustava, odnosno prirodnih bogatstva Regionalnog parka Mura-Drava mogućom izgradnjom novih hidroelektrana - Rizik od poplava, posebno u sjevernom dijelu županije - Manjak sustavnog upravljanja prostorom na državnoj razini - Sektorski pristup zaštiti okoliša u javnim politikama umjesto interdisciplinarnog - Sporo i neučinkovito stvaranje institucionalnih uvjeta i poticaja za provedbu zelene i digitalne tranzicije na nacionalnoj, regionalnoj i lokanoj razini - Neusklađenost regulative i nedovoljno učinkovito djelovanje državnih, regionalnih i lokalnih institucija za unapređenje očuvanja okoliša, promicanja i provedbe održivog razvoja

SWOT - INSTITUCIONALNI KONTEKST I KLJUČNI RIZICI BUDUĆEG RAZVOJA ŽUPANIJE

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Procesi strateškog planiranja pripreme i provedbe razvojnih projekta temelje se na participativnom pristupu 	<ul style="list-style-type: none"> - Manjak kadrovskih i financijskih kapaciteta OCD-a za uključivanje u veće županijske i lokalne projekte - Manjak osviještenosti donosioca odluka na lokalnoj razini o potrebi jačanja kapaciteta za provedbu razvojnih projekata financiranih iz EU fondova

- Kontinuirano ulaganje u edukaciju i usavršavanje zaposlenika tijela javne uprave za pripremu i provedbu EU projekata na lokalnoj razini
- Korištenje EU fondova Županija je iznad nacionalnog prosjeka, posebno zbog iskorištenosti sredstava iz PRR-a
- Kvalitetna komunikacija i suradnja između županijskih tijela, razvojnih agencija i JLS-ova kao i s tijelima državne uprave
- Postoje općine koje samoinicijativno pripremaju projekte, traže dostupna sredstva financiranja te aktivno sudjeluju u svim fazama pripreme i provedbe razvojnih projekata
- Fiskalni kapacitet županije je u razini nacionalnog prosjeka (2015.-2018)
- Značajno iskustvo županijskih institucija u pripremi i provedbi razvojnih projekata, posebno ulaganja financirana iz EU fondova
- Dobra projektna suradnja s drugim županijama
- JLS i Županija natprosječno ulažu u infrastrukturne objekte
- Regionalni koordinator (Razvojna agencija VIDRA) ima značajne kapacitete i rezultate u izradi i provedbi županijskih strateških planova i razvojnih programa te projekata
- Razvijena je međunarodna suradnja u pokretanju i provedbi razvojnih projekata
- Nedostajanje proaktivnog pristupa nekih JLS-ova razvoju, u pripremi i realizaciji projekata
- Nedostatna specifična znanja u pripremi i provedbi projekata te praćenju, izvještavanju ali i vrednovanju realizacije razvojnih programa
- Nedovoljna suradnja JLS-ova na osmišljavanju zajedničkih budućih projekata, posebno onih koji pokrivaju potrebe više JLS-ova
- Nedovoljna angažiranost JLS i ostalih javnih subjekata u pogledu procesa praćenja provedbe razvojne strategije VPŽ
- Nedovoljno i nepravovremeno ažuriranje baza podataka relevantnih za planiranje regionalnog razvoja

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnosti za razmjenu znanja i iskustva u upravljanju razvojem kroz suradnju i povezivanje s drugim regijama u EU - Provedba funkcionalne i fiskalne decentralizacije u sklopu reforme javne uprave - Provedba reforme javne uprave - Korištenje EU fondova za poboljšavanje upravljanja i organizacije, za bolje razvojno i operativno upravljanje programima i projektima na regionalnoj i lokalnoj razini - Učinkovita i uspješna provedba i razvoj sustava za strateško planiranja na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini - Uključivanje regionalnih razvojnih prioriteta u operativne programe za VFO i u NPOO - Digitalizacija javne uprave - Snažnija suradnja sa drugim županijama na realizaciji velikih i kompleksnijih razvojnih projekata 	<ul style="list-style-type: none"> - Spora i neučinkovita provedba reforme javne uprave - Preveliki fokus javnih politika za unapređenje javne uprave na racionalizaciju i teritorijalni preustroj, a ne na razvoj uprave, na upravljanje i organizaciju - Česte izmjene zakona i poreznog sustava - Nedovoljna zastupljenost razvojnih prioriteta regija u strateškim dokumentima (operativni programi za VFO i NPOO) zbog zanemarivanja pristupa <i>bottom-up</i> u strateškom planiranju - Nepovoljne međunarodne okolnosti – gospodarska kriza i teškoće u funkcioniranju EU - Neuspješna provedba NRS zbog donošenja neodgovarajućih i nepravovremenih javnih politika - Produljeno djelovanje virusa COVID-19 ili ponavljanje istog ili sličnih rizika u budućnosti - Spora i neadekvatna primjena novih tehnologije – digitalna transformacija, umjetna inteligencija-povećava rizik zaostajanja za EU - Zakonski okvir koji ne obvezuje provedbu strategija i planova - Neadekvatna pripremljenost Županije u slučaju pojave elementarnih nepogoda - Neodgovarajuća spremnost na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini za uvođenje novih modela, načela i metoda upravljanja razvojem - Nedostatak prekršajnih odredbi u okviru Zakona o regionalnom razvoju i Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem - Prevelika umjerenost u planiranju i programiranju razvoja uglavnom kroz korištenje fondova EU

3.2. RAZVOJNE POTREBE

Razvojne potrebe Virovitičko-podravske županije proizlaze iz prethodno utvrđenih razvojnih ograničenja i ključnih slabosti u svim segmentima razvoja Županije. One su istaknute u zbirnim tablicama na kraju svakog razvojnog segmenta u Analizi stanja (Prilog 2) te u SWOT analizi.

Demografija, socijalna uključenost i usluge socijalne skrbi, zdravstvo i civilno društvo

Srž potreba u području demografije su mjere javnih politika Županije usmjerene na smanjivanje i zaustavljanje iseljavanja pri čemu je ključno povećati standard obitelji aktivnim zapošljavanjem, provoditi pronatalitetnu politiku i ulagati u gospodarski i društveni razvoj ruralnih i pograničnih područja te poboljšavati kvalitetu življenja.

U području socijalne uključenosti i usluga socijalne skrbi, osobito zbog starenja stanovništva i odlaska mladih, potrebno je povećati županijske kapacitete za smještaj starih i nemoćnih osoba, smještajne kapacitete u udomiteljskim obiteljima za djecu te razvijati izvaninstitucionalnu skrb za starije, nemoćne i osobe s invaliditetom. Pored toga treba razvijati skrb za djecu s teškoćama u razvoju i uspostaviti sklonište za beskućnike i žrtve obiteljskog nasilja. Također, za razvoj je važno osnaživati kapacitete u Županiji za projekte iz područja socijalne uključenost, poticati socijalne inovacije, socijalno poduzetništvo i nove modele zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Među značajnijim potrebama u zdravstvu je modernizacija i daljnje povećanje prostornih kapaciteta, zatim nabavka suvremene opreme i voznog parka za zdravstvene ustanove te povećanje broja liječnika specijalista kao i broja timova u mreži primarne zdravstvene zaštite. S time je povezano i motiviranje mladih liječnika da dolaze i ostanu u Županiji. Potrebno je i poboljšanje dostupnosti specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite kao i dostupnost građana ljekarničkim ustanovama u svim dijelovima Županije. Također, treba smanjiti liste čekanja za dijagnostičke preglede. Na području Županije potrebno je osigurati palijativnu skrb za bolesnike. Nužno je i povećati sredstva za preventivne aktivnosti (primjerice, za sprječavanje ovisnosti; mentalno zdravlje stanovništva). Pojava i trajanje pandemije COVID 19 ukazali su na potrebu izrade smjernica za zdravstveni sustav u slučaju njezinog produljenog trajanja kao i za slučaj pojave mogućih sličnih ugroza.

Glavne potrebe OCD-a su radni prostor i oprema, zatim edukacija članova, posebno jačanje znanja i vještina za pripremu i provedbu EU i drugih projekata. Jedna od važnih potreba je i poticanje OCD-a za sudjelovanje u projektima socijalnih inovacija i poduzetništva, socijalne pravde, participacije građana te novih načina financiranja (npr. crowdfunding). Nadale, potrebno je u javnosti značajnije promicati ulogu i značaj djelovanja OCD-a u razvoju lokalne zajednice. Za daljnji razvoj OCD-a važno bi bilo osnovati krovnu (regionalnu) udruhu OCD-a.

Odgoj, obrazovanje, znanost, kultura i sport

Među glavne potrebe u području odgoja i obrazovanja spada povećanje smještajnih kapaciteta i modernizacija predškolski ustanova, zatim povećanje uključenosti djece u institucionalni oblik predškolskog odgoja, stručno usavršavanje zaposlenih i pružanje stručne pomoći za predškolsku djecu, roditelje i zaposlenike. U osnovnim školama potrebno je osigurati ulaganja u suvremenu opremu i omogućiti što većem broju učenika produženi dnevni boravak. Kod srednjih škola treba sustavno provoditi edukaciju o korištenju informatičke tehnologije i ulagati u informatičku opremu. Također, potrebno je nastaviti promovirati obrazovanje u strukovnim zanimanjima. Postoji i potreba za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda (izgradnja domova). Za razvoj cjeloživotnog obrazovanja u Županiji nužno je povećati broj ustanova i uvesti nove i inovativne programe.

Razvoj kulture i kulturne baštine potrebno je sagledavati kao potencijal u županijskoj razvojnoj politici. Potrebno je jačati turističku valorizaciju kulture i kulturne baštine, razvijati atraktivne kulturne programe/projekte, promicati kulturu, čuvati i održivo koristiti kulturnu baštinu i povećati financijska izdvajanja za kulturu. Također, treba poticati i podržavati razvoj kulturnih i kreativnih industrija. Posebno treba podržavati stvaranje i razvoj publike, posebno mladih i njihovom sudjelovanju u kulturi. Potrebe u području sporta i rekreacije usmjerene su na poboljšanje i izgradnju sportske infrastrukture i nabavku nove opreme za sportske objekte (vanjske terene i prateće objekte, uvjete za vodene sportove i atletiku), zatim na edukaciju, i profesionalno usavršavanje i zapošljavanje trenera, veću uključenost žena u odlučivanja u sportu i povećanju sredstava iz proračuna za daljnji rad saveza, klubova, trenera te za održavanje sportskih događanja. Važna je i potreba razvoja sustava skrbi o sportu i tjelesnoj aktivnosti u funkciji zdravlja, osobito kod djece od najranije dobi (na pr. inicijativa „Djeca u prirodi“).

Gospodarstvo

U gospodarstvu se glavne potrebe odnose na smanjivanje stope nezaposlenosti, osobito mladih i visokoobrazovnih, poboljšanja strukture gospodarstva i povećanja udjela bolje plaćenih poslova, gospodarskih aktivnosti s visokom dodanom vrijednošću. Dalje, potrebu je osigurati dodatne potpore za male i srednje tvrtke te za obrtništvo u proizvodnom segmentu te ojačati poticaje osobito za tvrtke u IKT sektoru. Također treba nastaviti ulaganja u podizanje kvalitete poduzetničke potporne infrastrukture. Jednako je važna i potreba da se osnaži i poboljša privlačenje investitora, posebno u izravna strana ulaganja u Županiju. S obzirom na manjak optimizma u gospodarstvu Županije, valja poboljšati poduzetničku klimu i podupirati stvaranje pozitivnog poslovnog okružja. Imajući u vidu prioritete sa nacionalne razine i EU prioritete u novoj financijskoj perspektivi, nužno je intenzivno poticati aktivnosti za pripremu i provedbu digitalne i zelene tranzicije županijskog gospodarstva.

U razvoju poljoprivrede glavne potrebe odnose se na povećanje površine navodnjavanog zemljišta, poticanje i provedba komasacije zemljišta, potpore većoj primjeni znanja i naprednih tehnologija putem snažnije suradnje znanstveno-istraživačkog sektora i poljoprivrednih proizvođača kao i provedba digitalizaciju u poslovanju u poljoprivredi. S time je povezana potreba poboljšanja obrazovanja poljoprivrednika i njihovo i veće sudjelovanje u korištenju novih znanja i tehnologija. Radi poboljšanja položaja na tržištu ali i u poslovanju, potrebno je podupirati povezivanje i udruživanje proizvođača. Za daljnji razvoj ribarstva treba osigurati potrebne vodne resurse.

Potrebe za daljnji razvoj turizma obuhvaćaju poboljšanje prepoznatljivosti turističke ponude Županije, povećanje smještajnih kapaciteta i broja turističkih proizvoda, poboljšanje stručnog znanja i vještina zaposlenika u turizmu te podizanje razine kvalitete usluga u turizmu kao i bolje praćenje i brže i učinkovitije prilagođavanje županijske ponude trendovima u turizmu.

Okoliš, infrastruktura, promet i prostorni razvoj

U području zaštite okoliša potrebno je osigurati višu razinu zaštite tla, vode i vegetacije od onečišćenja te dovršiti sustav za obranu od poplava brdskih voda. U plan zaštite od poplava potrebno je uključiti ribnjake. Treba nastaviti aktivnosti na odvojenom sakupljanju komunalnog otpada, intenzivnije upoznavati građane o postupanju s miješanim komunalnim otpadom te sanirati divlja odlagališta. Nužno je i poboljšanje upravljanja preradom odvojenog korisnog otpada kao i cjelovita operacionalizacija Centra za gospodarenje otpadom.

Glavne potrebe u području vodne infrastrukture su proširenje vodovodne mreže i nadogradnja sustava odvodnje te izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Potrebno je povećati plinifikacijsku mrežu u Županiji te unaprijediti elektroprijenosne i distribucijske mreže. Moguća je i potreba izgradnje naftovoda i hidroelektrane na Dravi.

Od potreba u području prometa ističe se poboljšanje cestovne i željezničke infrastrukture za bolje povezivanje Županije s glavnim prometnim pravcima u RH, povećanje ulaganja u održavanje županijskih i lokalnih cesta, unapređenje javnog prijevoza te povećanje željezničkog putničkog i teretnog transporta. Potrebno je pripremiti lokalnu infrastrukturu za razvoj zračnog prometa i za razvoj biciklizma. Osobito važnu ulogu za budući razvoj ima potreba za ulaganjem u širokopojasnu infrastrukturu te povećanje broja nepokretnih širokopojasnih priključaka velikih brzina.

Potrebe za poboljšanjem u prostornom razvoju Županije, osim bolje prometne povezanosti, prometne, komunalne i društvene infrastrukture, posebno ruralnog i pograničnog područja, obuhvaćaju i daljnju provedbu održivog korištenja prostora, praćenje korištenja planirane namjene zemljišta i kontrolu urbanizacije, primjenu posebnih mjera za gradnju u povijesnim i/ili ruralnim naseljima, edukaciju djelatnika tijela nadležnih za prostorno uređenje o mjerama prilagodbe klimatskim promjenama, edukaciju građana za sudjelovanje u prostornom planiranju te digitalizaciju planskih sadržaja svih prostornih planova.

Institucionalni razvoj

Potrebe ponajprije obuhvaćaju poticanje i provođenje proaktivnog pristupa JLS-ova lokalnom razvoju, poboljšanje znanja i vještina za planiranje i provedbu projekata te za redovito izvještavanje. Daljnje potrebe se odnose na provedbu digitalizacije županijske i lokalne uprave, posebno za podatke i procese relevantne za planiranje i provedbu županijskog i lokalnog razvoja te unapređenje upravljanja i organizacije u upravama Županije i JLS-ova radi učinkovitijeg pružanja kvalitetnih usluga građanima i poduzetnicima.

Potrebno je također jačati financijske kapacitete Županije, JLS-a i OCD-a za uključivanje u programe i projekte financirane iz EU, projekte iz programa Slavonija, Baranja i Srijem i iz drugih izvora te osobito poticati i podupirati osmišljavanje budućih projekata (poglavito onih većih) za financiranje iz programa VFO i POO EU. U tom smislu je naglašena i potreba osnaživanja suradnje JLS-ova na osmišljavanju zajedničkih budućih projekata, posebno onih koji pokrivaju potrebe više JLS-ova.

3.3. RAZVOJNI POTENCIJALI

Razvojni potencijal Virovitičko-podravske županije proizlazi iz prethodno utvrđenih razvojnih snaga i ključnih prednosti i prilika u svim segmentima razvoja Županije. One su istaknute u zbirnim tablicama na kraju svakog razvojnog segmenta u Analizi stanja (Prilog 1) te u SWOT.

Demografija, socijalna uključenost i usluge socijalne skrbi, zdravstvo i civilno društvo

Županija usprkos iseljavanju mladih, posebno obrazovanih, te depopulaciji ruralnih područja, ima potencijal da uspori negativni demografski trend i time poboljša uvjete za gospodarski i društveni razvoj. Potencijal predstavlja sposobnost učinkovitog korištenja EU fondova i drugih izvora za otvaranje novih radnih mjesta kroz poticanje i razvoj poduzetništva i gospodarstva što je ključno za ostanak i povratak ljudi, doseljavanje stanovništva iz drugih županija i inozemstva. Uz to postoje primjeri dobre prakse pronatalitetne politike na lokalnoj razini koji se mogu primjenjivati na čitavu Županiju. Potencijal su i mogućnosti korištenja EU fondova za županijske javne politike za ublažavanje negativnih demografskih kretanja.

U području socijalne uključenosti i usluga socijalne skrbi potencijali su u razvijenoj mreži izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i za osobe s invaliditetom, u razvoju socijalnih inovacija i socijalnog poduzetništva te u sposobnosti korištenja EU fondova za pripremu i provedbu projekata jačanja socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva.

Za razvoj županijskog zdravstva važni su smještajni kapaciteti i ekipiranost medicinskim kadrom. Smještajni kapaciteti zdravstvenih ustanova zadovoljavaju potrebe korisnika, godišnja zauzetost i iskorištenost postelja iznad je hrvatskog prosjeka, a tu je i realizacija dogradnje i opremanje dnevnih bolnica Opće bolnice Virovitica. Neke se ustanove ekipiraju zdravstvenim djelatnicima (na pr. Centar za kardiovaskularnu rehabilitaciju). Pored toga značajnu ulogu ima i jačanje svijesti i znanja u javnosti, a poglavito kod mladih, o zdravim životnim navikama te podizanje kvalitete življenja u Županiji kroz kombinirane aktivnosti obrazovanja, edukacije i sporta. Potencijal za razvoj je i sposobnost i iskustvo u korištenju EU fondova za poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga.

U području OCD-a posebnu ulogu ima dosadašnji uspješan rad udruga i primjeri dobre prakse njihove uloge u sudjelovanju u lokalnom razvoju. Sposobnosti i iskustvo OCD-a te volonterstvo mogu predstavljati značajan potencijal u slučaju produljenog trajanja pandemije COVID 19 ili pojave sličnih značajnijih ugroza, a isto tako su i dobra osnova za budući razvoj.

Odgoj, obrazovanje, znanost, kultura i sport

Odgoj, obrazovanje i znanost pripadaju skupini ključnih čimbenika županijskog gospodarskog i društvenog razvoja. Stoga je važno s kakvim razvojnim potencijalima u odgoju obrazovanju i znanosti raspolaže Županija. Glavni potencijali u ovom području su modernizacija i informatizacija obrazovnog sustava, suradnja obrazovnih ustanova i gospodarstva u praćenju promjena i potreba za radnom snagom te ostvarena značajna infrastrukturna ulaganja u odgojne i obrazovne ustanove. U području odgoja prisutan je višegodišnji porast djece u vrtićima i uključivanje još od vrtićke dobi djece s teškoćama u razvoju u obrazovni sustav. U srednjem obrazovanju potencijal je jačanje obrazovanja za obrtnička zanimanja zasnovano na razvoju suradnje i partnerstva strukovnih škola i regionalnih centara kompetentnosti te na promociji strukovnog obrazovanja. U visokom obrazovanju i znanosti važan potencijal predstavlja rad i razvoj ustanova za studentske programe stručnog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija (programi za menadžment u turizmu i informatici, programi šumarskog fakulteta i specijalistički studij rehabilitacija). Potencijal predstavlja i stabilan višegodišnji trend broja upisanih studenata i diplomiranih studenata kao i poticanje mladih ljudi da se

nakon diplomiranja vrate/ostanu u Županiji. Ne manje važan potencijal je i sposobnost korištenja EU fondova za razvoj sustava odgoja i obrazovanja te cjeloživotnog obrazovanja.

Ulaganja u kulturu, materijalnu i nematerijalnu baštinu, infrastrukturu, brojne kulturne manifestacije i ponuda kulturnih događaja kroz cijelu godinu, uz bogatstvo i raznolikost kulturne baštine, glavni su potencijali u Županiji. Osim za daljnji razvoj kulture, ti potencijali su ujedno važni i za njegovanje identiteta lokalnih zajednica, za razvoj kulturnog i turizma uopće te za razvoj kulturnih i kreativnih industrija.

U Županiji su potencijali za sport i rekreaciju vidljivi ponajprije u dijelu infrastrukture, školskim sportskim dvoranama koje su većinom nove i obnovljene, u raspoloživim sportskim dvoranama i terenima za održavanje velikih natjecanja, zatim u sposobnosti organiziranja sportskih aktivnosti te u promociji i provedbi programa zdravog življenja kroz snažnije uključivanje svih generacija. U razvoju sporta i rekreacije potencijal na koji također treba računati je i povezivanje sporta, turizma i kulture, za što Županija ima dobre prirodne i kulturne resurse.

Gospodarstvo

Za prerađivačku industriju jedan od potencijala je i njezin rast kao i kvalitetna resursna osnova za razvoj, osobito za prehrambenu i drvenu industriju. Također, potencijal su i dobre poduzetničke potporne institucije koje su ključne za napredak poduzetništva i gospodarstva te kvalitetna mreža poduzetničkih zona u Županiji. Uz to gospodarstvo može, temeljem sposobnosti, iskustva i učinkovitosti županijskih institucija, računati na korištenje EU fondova i drugih izvora za daljnji razvoj poduzetništva i povećanje konkretnosti županijskog gospodarstva.

U poljoprivredi Županija ima značajne potencijale, prije svega temeljem bogatih prirodnih resursa. Međutim, značajan razvojni potencijal predstavlja ubrzani razvoj sustava navodnjavanja, zatim znanje i iskustvo u poljoprivrednoj proizvodnji, te sve veća usmjerenost poljoprivrednika prema ekološkoj poljoprivredi, povrtlarstvu i proizvodnji ljekovitog bilja. Važan potencijal, posebno u području primjene novih znanja i tehnologija predstavljaju razvojno/potporne institucije poput Centra za istraživanje i razvoj u mljekarstvu. Slatkovodno ribarstvo ima znatan potencijal daljnjeg razvoja zbog svojih dosadašnjih postignuća i povećanja potrošnje slatkovodne ribe. Još valja istaknuti da važan potencijal za budući razvoj poljoprivrede predstavljaju kapaciteti Županije i lokalnih jedinica te samih poljoprivrednika u korištenju EU fondova.

Potencijali za razvoj turizma su bogata kulturna baština i prirodne atrakcije, osobito za neke oblike kao što je atraktivni, seoski, sportski, gastro-eno i dr. turizam, te povećanje ulaganja i postignuti napredak u poboljšanju turističke ponude. O potencijalu razvoja turizma govore i uspješni primjeri razvoja i poslovanja eko-etno sela, razvoja seoskog turizma kroz mala seoska imanja s ponudom izleta, vikend putovanja i noćenja u prirodi, te razvoj turizma na slatkovodnim ribnjacima.

Okoliš, infrastruktura, promet i prostorni razvoj

Županija ima znatne potencijale za zaštitu, očuvanje i unapređenje okoliša. Ostvarena je visoka razina zaštite prirode, provode se aktivnosti na očuvanju prirodne baštine, podizanju kvalitete kultiviranih krajolika i očuvanju bogatstva životinjskog svijeta.

Stanovništvo na području cijele Županije obuhvaćeno je organiziranim sakupljanjem otpada, te se potiče njegovo odvojeno prikupljanje. U tijeku je izgradnja Centra za gospodarenje otpadom, a postoje i reciklažna dvorišta na području cijele Županije.

Sigurnost od poplava postignuta je za dio Županije dok su za ostale dijelove planirani ili su u toku projekti. Među potencijalima vodne infrastrukture su vodnokomunalni projekti uključivo i pročišćavanje otpadnih voda.

Provode se istraživanja nalazišta nafte i prirodnog plina, mogućnosti korištenja geotermalne energije te se potiče povećanje korištenja obnovljivih izvora energije (solarnih, bioplinskih i elektrana na drvnu sječku). Važnu ulogu ima daljnja provedba mjera energetske učinkovitosti u Županiji.

U području prometa razvojni potencijal predstavlja modernizacija željezničke pruge Virovitica – Pitomača, planiranje i provedba izgradnje obilaznica oko gradova, daljnje uređenje cestovne infrastrukture te uređenje riječnog plovnog sustava Drave. Potencijal su i nove biciklističke rute te uređenje postojećih kao i poboljšanje pješačke infrastrukture. Značajan potencijal razvoja je ulaganje u širokopojasnu infrastrukturu i djelovanje pružatelja usluga interneta velikih brzina.

Prostorni razvoj kao potencijal u Županiji temelji se na visokom udjelu prostora zaštićenog temeljem propisa za zaštitu prirode, geoprometnom položaju te prostorno pozicioniranim policentričnim strukturama (ruralno i urbano područje) koji su temelj za uravnoteženi razvoj prostora Županije. Važan potencijal predstavlja usklađenost prostornog planiranja s održivim korištenjem prirodnih vrijednosti, proaktivni stav prema klimatskim promjenama i ugradnja mjera prilagodbe tim promjenama u prostorne planove. Tome valja dodati i uspostavljen geografski i zemljišni informacijski sustav za izmjene i dopune prostornih planova u Županiji.

Institucionalni razvoj

Među važnijim potencijalima institucija za upravljanje razvojem Županije su stečeno znanje, vještine, organizacija i rezultati regionalnog koordinatora i drugih dionika u planiranju, pripremi i provedbi razvojnih projekata kao i ostvareni značajni rezultati u realizaciji programa i projekata iz fondova EU i drugih izvora. Značajan potencijal vidljivi je i u dobroj povezanosti i suradnji sa županijskim i državnim tijelima i drugim dionicima, razvijenoj međunarodnoj suradnji u pripremi i provedbi razvojnih projekata, te u budućem snažnijem doprinosu OCD-a upravljanju razvojem na županijskoj i lokalnoj razini.

Potencijali su također i nastavak rasta fiskalnog kapaciteta Županije i JLS, sposobnost županijske uprave za korištenje fiskalne i funkcionalne decentralizacije javne uprave te sposobnosti i iskustvo za pripremu i provedbu projekata financiranih iz EU fondova i drugih izvora.

4. OPIS PRIORITETA JAVNIH POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Temeljem izrađenih prethodnih analiza – Analize stanja, SWOT analize i Analize razvojnih potreba i razvojnih potencijala Virovitičko-podravske županije, utvrđena su sljedeća četiri prioriteta područja u okviru kojih će dionici razvoja Županije težiti unapređenju postojećeg stanja u sljedećem srednjoročnom razdoblju:

Prioritet 1. Osnaživanje gospodarstva Županije

Prioritet 2. Unapređenje kvalitete življenja

Prioritet 3. Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem

Prioritet 4. Unapređenje kvalitete upravljanja razvojem

Prioritet 1 - Osnaživanje gospodarstva Županije realizirati će se kroz ulaganja u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo, kroz razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma te kroz daljnje osnaživanje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti.

Dugoročnije gledano, osnaživanje gospodarstva biti će moguće u uvjetima rješavanja ključnih ograničenja u ovom razvojnom segmentu. Među ostalima, radi se o niskoj razini produktivnosti koja vodi niskoj razini BDP-a po stanovniku, izostanku investicija, relativno visokoj nezaposlenosti ali i nedostatku radnih mjesta, poglavito za visokoobrazovane. Gospodarstvo je opterećeno nedovoljnim udjelom poslovnih aktivnosti s visokom dodanom vrijednošću, slabom dinamikom izvoza u usporedbi sa RH te nedovoljnom pažnjom koja se pridaje digitalnoj i zelenoj tranziciji. Poljoprivreda i akvakultura su opterećene manjkom modernih logističkih kapaciteta, izuzetno slabim navodnjavanjem te nedovoljnom primjenom modernih tehnologija. Nadalje, postojeći potencijal Županije za razvoj turizma nije iskorišten uslijed nezadovoljavajuće razine kvalitete usluga u turizmu, nedovoljnih smještajnih kapaciteta, slabo organizirane turističke ponude, nedostatka stručnog znanja za rad u turizmu te u cjelini slabe turističke ponude.

Unatoč tomu, potencijal, među ostalim, postoji za daljnji razvoj prerađivačke industrije, poglavito prehrambene i drvne, za razvoj poduzetništva, za ulaganja u nove oblike turizma, naslonjenog na bogatu kulturu i prirodnu baštinu te svakako u ekološku poljoprivredu, temeljem bogatih prirodnih resursa, uključujući slatkovodno ribarstvo.

Kako bi se u što većoj mjeri iskoristio postojeći vidljiv potencijal, iskoristile postojeće snage te ublažila ključna razvojna ograničenja, planirani ciljevi u okviru ovog prioriteta uključuju intervencije usmjerene na tehnološku modernizaciju, digitalizaciju gospodarstva, daljnje unapređenje poduzetničkog okruženja te istraživačkih i potpornih institucija. Predviđene su i aktivnosti usmjerene na podizanje kvalitete poljoprivredne proizvodnje, poticaje prerade poljoprivrednih proizvoda, uzgoja i prerade ljekovitog i začinskog bilja te razvoj selektivnih oblika turizma. Obrazovanju u funkciji gospodarskog razvoja pridaje se posebna pozornost u narednom srednjoročnom razdoblju kroz intervencije usmjerene na jačanje suradnje gospodarstva i znanosti, jačanje cjeloživotnog obrazovanja i povećanje zapošljivosti.

Prioritet 2 – Unapređenje kvalitete življenja ostvariti će se kroz osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite, jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo te kroz ulaganja u demografski oporavak Županije.

Prioritet je usmjeren na ublažavanje i rješavanje ključnih ograničenja za daljnji razvoj Županije a među kojima je svakako onaj demografski – uslijed ozbiljnih problema iseljavanja mladih visokoobrazovanih ljudi, migracija stanovništva iz ruralnih područja te negativnog prirodnog prirasta. Prioritet će biti usmjeren i na rješavanje problema među koje valja istaknuti nepostojanje ustanova za zbrinjavanje

palijativnih bolesnika, nedovoljan broj timova primarne zdravstvene zaštite, nedovoljno razvijena specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita, nedostatak liječnika specijalista i zastarjela oprema. Nadalje, realizacija prioriteta biti će usmjerena na rješavanje potrebe kao to su to osnaživanje skrbi za djecu s teškoćama u razvoju, ulaganja u socijalno poduzetništvo, socijalne inovacije, rješavanje problema nedostatka kapaciteta za smještaj socijalno ugroženih starijih i nemoćnih i sl. Realizacija prioriteta pridonijeti će i rješavanju uočenih slabosti u segmentu sporta kao što su to neadekvatna i nedostatna sportska infrastruktura, zapuštenost vanjskih sportskih terena, nedostatna ponuda organiziranih aktivnosti slobodnog vremena za djecu te nedovoljna provedba integriranog pristupa razvoju kroz povezivanje sporta, kulture i turizma. Konačno, kroz ciljeve prioriteta planira se osnaživati sektor civilnog društva i to kroz jačanje znanja i vještina, promociju OCD u javnosti, te osnaživanje njihove uključenosti u pripremu i provedbu EU projekata. U sektoru kulture, prioritetnim se nalaže snažnije ulaganje u očuvanje kulturne baštine, povećavanje izdvajanja za kulturu mladih kao i u atraktivne kulturne programe te u valorizaciju i promociju kulture za potrebe razvoja turizma.

Uz rješavanje istaknutih potreba, u svrhu unapređenje kvalitete življenja putem realizacije ovog prioriteta iskoristiti će se i dalje osnaživati vidljive snage u svim segmentima društva, a poglavito postojeći razvojni potencijali koji su i te kako naglašeni, a među koje treba istaknuti stvaranje temelja za primjenu integriranog pristupa zdravom životu i podizanje kvalitete življenja u Županiji kroz kombinirane aktivnosti iz segmenata zdravstva, obrazovanja, razvoja turizma i sporta, kroz jačanje zdravstvenog turizma te podizanje svijesti i znanja kod stanovnika o zdravim životnim navikama. Potencijal je svakako istaknuti i na području socijalnih inovacija te u djelotvornom korištenju EU fondova za pripremu projekata iz svih područja koja doprinose kvaliteti življenja u Županiji – a uloga OCD je u ovom smislu izrazito značajna.

Prioritet 3 – Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem realizirati će se kroz unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštite okoliša te kroz aktivnosti i projekte usmjerene na unapređenje infrastrukturnih sustava. Unatoč nekim pozitivnim obilježjima vezano za segmente razvoja koje pokriva ovaj prioritet, činjenica je da je Županija suočena sa nizom vrlo naglašanih ograničavajućih okolnosti. Primjerice, vezano za kvalitetu okoliša i gospodarenje otpadom, vidljivo je da se radi o nedovoljnoj zaštiti tla, vode i vegetacije od onečišćenja, visokom riziku od poplava, nedovoljnom korištenju slatkovodnih ribnjaka u sustavu obrane od poplava, odsustvu provođenja monitoringa tla, aktivnim divljim odlagalištima otpada, nepostojanju Centra za gospodarenje otpadom, ne provođenju odvojenog sakupljanja komunalnog biootpada i sl. Realizacija prioriteta je značajna i zbog niza drugih naglašanih razvojnih ograničenja u ovom segmentu kao što su to nedovoljna pokrivenost stanovništva sustavom odvodnje otpadnih voda u ruralnim dijelovima i manjim naseljima, neiskorišten elektroenergetski potencijal rijeke Drave te nezadovoljavajuća kvaliteta elektroprijenosne i distribucijske mreže. Također, provedba prioriteta biti će usmjerena na ulaganja u bolju povezivost, zelenu mobilnost i širokopojasni Internet, kako bi se pridonijelo rješavanju cijelog niza problema vezano za slabu povezanost Županije na glavne prometne pravce u RH, loše stanje postojećih željezničkih pruga, nezadovoljavajuće stanje cestovne mreže i javnog prijevoza putnika, nedovoljnih ulaganja u izgradnju biciklističke infrastrukture i sl. Županija se suočava i sa ograničenjima u segmentu prostornog razvoja koja će u srednjoročnom razdoblju trebati rješavati u okvir ovog prioriteta. Primjerice, riječ je o klizištima na obroncima Bilogore i Papuka, razvojnoj stagnaciji i demografskoj eroziji ruralnih i pograničnih područja, ali i nedostatku digitalnih obrada planskih sadržaja svih prostornih planova, nedostatnoj društvenoj infrastrukturi i nedovoljnim mjerama revitalizacije ruralnog područja kao i nedovoljno razvijenim sustavima opskrbe vodom i plinom u brdskom području.

Prilikom realizacije ovog prioriteta voditi će se računa o iskorištavanju postojećeg razvojnog potencijala koji je poglavito prisutan kada je riječ o prostornom razvoju s obzirom na visoki udjel prostora zaštićenog temeljem propisa za zaštitu prirode, geoprometnom položaju te prostorno pozicioniranim policentričnim strukturama koje su temelj za uravnotežen razvoj prostora Županije. Potencijal o

kojemu će se voditi računa prilikom realizacije posebnih ciljeva u okviru ovog prioriteta su vidljivi i u visokoj razini zaštite prirode, u predviđenim vodnokomunalnim projektima, u istraživanjima nalazišta nafte i plina kao i mogućnostima korištenja geotermalne energije koja se provode te u modernizaciji prometa i novim biciklističkim rutama.

U okviru ovog prioriteta provoditi će se projekti od strateškog interesa za županiju kao što je su to modernizacija željezničke pruge Čakovec-Virovitica, izgradnja brze ceste Bjelovar - Granični prijelaz Terezino Polje te izgradnja cestovno-pješačkog mosta preko rijeke Drave. Među indikativne projekte vrijedi izdvojiti izgradnju STEM parkova, poučnih staza, postavljanje solarnih kolektora na javne zgrade, izgradnju brane na Virovitičkim jezerima, izgradnju reciklažnih dvorišta, kompostana, vodovoda u prigradskim naseljima u Gradu Slatini, edukativne kampanje o gospodarenju otpadom, izgradnju i rekonstrukciju cesta, izgradnju mostova, autobusni kolodvor Virovitica i mnoštvo drugih.

Prioritet 4 - Unapređenje kvalitete upravljanja razvojem biti će usmjeren prvenstveno na osnaživanje institucionalnog kapaciteta Županije te na unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije. Radi se o horizontalnom prioritetu koji je ključan za djelotvornu i učinkovitu realizaciju svih drugih prioriteta, tj. za uspješno ostvarenje rezultata Plana u srednjoročnom razdoblju.

Ostvarenje prioriteta je značajno zbog uočenih slabosti kao što su to manjak osviještenosti donosioca odluka na lokalnoj razini o potrebi jačanja kapaciteta za provedbu razvojni projekata financiranih EU sredstvima, nepostojanje proaktivnog pristupa JLSova razvoju, nedostatnih specifičnih znanja u pripremi i provedbi projekata, te praćenju, izvještavanju i vrednovanju realizacije razvojnih programa te manjak kadrovskih i financijskih kapaciteta OCD-a za uključivanje u veće županijske projekte. Razvojne potrebe u srednjoročnom razdoblju trebati će biti usmjerene upravo na ublažavanje spomenutih ograničenja, poglavito vezanih za podizanje razine znanja i iskustva svih dionika za pripremu, provedbu razvojnih projekata, te učinkovito i djelotvorno praćenje i izvještavanje od strane svih institucija i JLSova. Realizacija prioriteta biti će olakšana stečenim znanjem i iskustvom regionalnog koordinatora i drugih dionika u planiranju, pripremi i provedbi niza relevantnih projekata za razvoj Županije u proteklom razdoblju.

Uz daljnja ulaganja u spomenuto podizanje kapaciteta, prioritet će se provoditi kroz ulaganja u unapređenje poslovnih procesa i digitalizacije u javnom sektoru, kroz podizanje svijesti o zaštiti od svih ugroza te izradu planova i drugih aktivnosti za jačanje otpornosti o klimatskim promjenama. Tako je primjerice planirana realizacija indikativnih projekata kao što je to jačanje svijesti stanovništva o nužnosti pripravnosti na krizne događaje, provedba pokaznih vježbi za stanovnike, te niz projekata vezano za jačanje otpornosti na klimatske promjene. Na taj način će Županija biti osnažena u slučaju, primjerice, pojave sličnih ugroza kao što je to pandemija COVID-19, ali i otpornost na klimatske promjene.

5. POPIS POSEBNIH CILJEVA S OPISOM, PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA ISHODA I POPISOM MJERA ZA PROVEDBU

Iz navedenih općih prioritetnih područja, a kao nastavak operacionalizacije strateških ciljeva iz NRS 2030 proizlaze posebni ciljevi Plana razvoja Virovitičko-podravske županije. Utvrđeni posebni ciljevi povezani su s razvojnim potrebama i potencijalima odgovarajućih područja javnih politika kojima se ostvaruje provedba odgovarajućeg strateškog cilja iz hijerarhijski nadređenog akta strateškog planiranja – NRS 2030. Za svaki posebni cilj odabrani su pokazatelji ishoda iz Biblioteke pokazatelja koji omogućuju praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog posebnog cilja. Odabrani pokazatelji ishoda doprinose ostvarenju ciljne vrijednosti pokazatelja učinka iz NRS 2030.

Tablica 3. Strateški okvir razvoja Virovitičko-podravske županije

Posebni cilj	Mjere
Prioritet 1. Osnaživanje gospodarstva Županije	
Poseban cilj 1. Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo	Mjera 1.1. Poticanje tehnološke modernizacije i inovativnosti gospodarstva
	Mjera 1.2. Digitalizacija gospodarstva i razvoj IT sektora
	Mjera 1.3. Pобољшanje poduzetničkog okruženja
	Mjera 1.4. Unapređenje istraživačke i poslovne potporne infrastrukture te potpornih poslovnih institucija
Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma	Mjera 2.1. Podizanje kvalitete poljoprivredne proizvodnje i razvoj bioekonomije
	Mjera 2.2. Poticanje koncepta pametne poljoprivrede i ribarstva
	Mjera 2.3. Poticanje udruživanja i daljnji razvoj udruženja poljoprivrednika
	Mjera 2.4. Poticanje i promoviranje prerade poljoprivrednih proizvoda, uzgoja i prerade ljekovitog i začinskog bilja
	Mjera 2.5. Ulaganja u očuvanje i održivo korištenje šuma i šumskih površina
	Mjera 2.6. Razvoj selektivnih oblika turizma i stvaranje jedinstvene turističke ponude
Posebni cilj 3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarsko razvoja i povećanje zapošljivosti	Mjera 3.1. Unapređenje sustava formalnog i neformalnog obrazovanja te jačanje suradnje gospodarstva i obrazovanja
	Mjera 3.2. Osnaživanje cjeloživotnog učenja i razvoja strukovnih i drugih inovativnih obrazovnih programa
	Mjera 3.3. Povećanje zapošljivosti i samozapošljavanja
	Mjera 3.4. Osiguravanje fizičkih preduvjeta za provedbu cjelodnevnog nastave
Prioritet 2. Unapređenje kvalitete življenja	
Posebni cilj 4. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite	Mjera 4.1. Unapređenje standarda i modernizacija zdravstvenih usluga i infrastrukture na području cijele Županije
	Mjera 4.2. Kadrovsko osnaživanje zdravstvenih ustanova
	Mjera 4.3. Uspostava i jačanje usluga u sustavu socijalne skrbi
	Mjera 4.4. Proširenje kapaciteta za smještaj starijih osoba te drugih ugroženih skupina

Posebni cilj 5. Jačanje ulaganja kulturu i kulturnu baštinu, sport civilno društvo	Mjera 5.1. Ulaganja u očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine, u razvoj kulturnih programa/projekata te u promociju kulture u funkciji razvoja turizma
	Mjera 5.2. Podizanje kapaciteta OCD u srhu jačanja njihova doprinosa upravljanju te pripreme i provedbe razvojnih projekata
	Mjera 5.3. Ulaganja u sportsku infrastrukturu, sportske programe za sve uzraste te u stručni kadar u sportu
Posebni cilj 6. Demografski oporavak Županije	Mjera 6.1. Poticanje demografske obnove (<i>različite novčane potpore/naknade</i>)
	Mjera 6.2. Razvoj infrastrukture i programa za mlade, obitelj i ranjive skupine
	Mjera 6.3. Ulaganja u socijalnu stanogradnju
Prioritet 3. Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem	
Posebni cilj 7. Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša	Mjera 7.1. Ulaganja u poboljšanje kvalitete okoliša
	Mjera 7.2. Valorizacija, očuvanje i održivo upravljanje prirodnom baštinom
	Mjera 7.3. Ulaganja u zelenu infrastrukturu
Posebni cilj 8. Unapređenje infrastrukturnih sustava	Mjera 8.1. Ulaganja u obnovljive izvore energije i daljnji razvoj energetske infrastrukture te poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru
	Mjera 8.2. Ulaganja u sustav vodoopskrbe i odvodnje te razvoj sustava gospodarenja otpadom
	Mjera 8.3. Daljnji razvoj socijalne i komunalne infrastrukture u ruralnim područjima
	Mjera 8.4. Ulaganja u bolju povezivost, zelenu mobilnost i širokopojasni Internet
Prioritet 4. Unapređenje kvalitete upravljanja razvojem	
Posebni cilj 9. Osnaživanje institucionalnog kapaciteta Županije	Mjera 9.1. Poboljšanje poslovnih procesa i digitalizacija u javnom sektoru
	Mjera 9.2. Jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu razvojnih projekata te za primjenu novih oblika upravljanja
Posebni cilj 10. Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije	Mjera 10.1. Podizanje svijesti i znanja o zaštiti od svih ugroza
	Mjera 10.2. Izrada planova i druge aktivnosti vezano za jačanje otpornosti na klimatske promjene
	Mjera 10.3. Ulaganja u infrastrukturu i opremanje za upravljanje kriznim situacijama

Za svaki posebni cilj utvrđene su mjere kojima se on ostvaruje. Detaljni opisi mjera sa indikativnim popisom aktivnosti, trajanjem, nositeljima provedbe, planiranim financijskim okvirom i pokazateljima rezultata prikazani su u Prilogu 3: Opis mjera.

Posebni cilj 1. Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo

Ovaj posebni cilj doprinosi porastu poduzetničke aktivnosti i ulaganja u konkurentne grane gospodarstva na području VPŽ-a kao i poticanje razvoja zelenog i digitalnog gospodarstva. Njime se potiče tehnološka modernizacija i inovativnost gospodarstva temeljene na konceptu zelene ekonomije, digitalizacija i razvoj IT sektora te potiče poboljšanje poduzetničkog okruženja putem poticanja ulaganja u istraživanje i razvoj i njihovu popularizaciju, jačanje suradnje znanstvenog i

poslovnog sektora, poboljšanje poduzetničke infrastrukture te jačanje institucionalne podrške poduzetnicima. **Ukupni financijski okvir za provedbu ovog posebnog cilja je xxxxxxxx**

Županiju karakteriziraju negativni trendovi poput slabe razvijenosti i niske razine BDP-a po stanovniku, niska razina izravnih stranih ulaganja te nedostatno pridavanje značaja digitalnoj i zelenoj tranziciji gospodarstva.

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

Posebni cilj 1. Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo	Mjera 1.1. Poticanje tehnološke modernizacije i inovativnosti gospodarstva Mjera 1.2. Digitalizacija gospodarstva i razvoj IT sektora Mjera 1.3. Poboljšanje poduzetničkog okruženja Mjera 1.4. Unapređenje istraživačke i poslovne potporne infrastrukture te potpornih poslovnih institucija
--	---

Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma

Ovaj posebni cilj svojim ostvarenjem doprinosi razvoju pametne, kvalitetne, konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma kako bi se povećala konkurentnost ključnih djelatnosti na području VPŽ-a kroz razvoj znanja i korištenjem tehnologije i inovacija. Njime se pruža podrška razvoju bioekonomije, udruživanju poljoprivrednika i njihovom lokalnom i međunarodnom umrežavanju te preradi poljoprivrednih proizvoda, uzgoju i preradi ljekovitog i začinskog bilja, kao i očuvanju i održivom korištenju šuma i šumskih površina. Također, njime se pridonosi kontinuiranom ulaganju i stvaranju investicijske prilike za ulaganja u specifičnim područjima turizma (sportski, kulturni, zdravstveni i ruralni turizam) gdje postoji značajan potencijal za budući razvoj jedinstvene turističke ponude.

Poljoprivreda je temeljna gospodarska aktivnost u Županiji no nužna su povećana ulaganja u istraživanje i razvoj, tehnologiju i inovacije kao i djelotvornije i učinkovitije korištenje postojećih razvojnih resursa i potencijala.

Ukupni financijski okvir za provedbu ovog posebnog cilja je xxxxxx

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

Xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma	Mjera 2.1. Podizanje kvalitete poljoprivredne proizvodnje i razvoj bioekonomije Mjera 2.2. Poticanje koncepta pametne poljoprivrede i ribarstva Mjera 2.3. Poticanje udruživanja i daljnji razvoj udruženja poljoprivrednika Mjera 2.4. Poticanje i promoviranje prerade poljoprivrednih proizvoda, uzgoja i prerade ljekovitog i začinskog bilja Mjera 2.5. Ulaganja u očuvanje i održivo korištenje šuma i šumskih površina Mjera 2.6. Razvoj selektivnih oblika turizma i stvaranje jedinstvene turističke ponude
--	---

Posebni cilj 3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti

Ovaj posebni cilj usmjeren je na nastavak i dodatna ulaganja u unaprjeđenje sustava znanosti i formalnog i neformalnog obrazovanja, posebno u pogledu jačanja partnerstva s gospodarstvom kako bi se povećala zapošljivost i samozapošljivost nakon završetka obrazovanja. Također, promiče se cjeloživotno obrazovanje i ulaganja u obrazovnu infrastrukturu, razvoj strukovnih i drugih inovativnih obrazovnih programa kao i osiguravanje fizičkih preduvjeta za provedbu cjelodnevnog nastave.

Virovitičko-podravsku županiju u području obrazovanja karakterizira smanjen broj učenika u osnovnim i srednjim školama, kao i slab povratak mladih diplomiranih ljudi nakon završetka obrazovanja te neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama na tržištu rada.

Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je **XXXXX**

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

XXXXXXXX

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

Posebni cilj 3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti	Mjera 3.1. Unapređenje sustava formalnog i neformalnog obrazovanja te jačanje suradnje gospodarstva i obrazovanja Mjera 3.2. Osnaživanje cjeloživotnog učenja i razvoja strukovnih i drugih inovativnih obrazovnih programa Mjera 3.3. Povećanje zapošljivosti i samozapošljavanja Mjera 3.4. Osiguravanje fizičkih preduvjeta za provedbu cjelodnevnog nastave
--	--

Posebni cilj 4. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite

Ovaj posebni cilj osigurava osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite s ciljem poboljšanja kvalitete, efikasnosti i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga kako bi se pridonijelo smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti ranjivih skupina građana, uspostavi i jačanju usluga u sustavu socijalne skrbi kao i proširenje smještajnih kapaciteta za ugrožene skupine. Njime se ujedno smjera na povećavanje broja osposobljenog stručnog kadra i osiguravanje njihovog usavršavanja, unapređenje i modernizacija pruženih usluga, opreme, prostora, rada i upravljanja u zdravstvenim i socijalnim ustanovama.

Virovitičko-podravsku županiju u području zdravstvene i socijalne zaštite karakterizira nedostatan broj zdravstvenih djelatnika, manjak interesa mladih liječnika za dolaskom i ostankom u zdravstvenoj zaštiti, neadekvatna infrastruktura, nedostatak i zastarjelost medicinsko-tehničke opreme, duge liste čekanja za preglede i dijagnostičke postupke, nepostojanje ustanove za zbrinjavanje palijativnih bolesnika, nedostatak ustanova za smještaj socijalno ugroženih starijih i nemoćnih, nerazvijene institucionalne usluge za starije i nemoćne, te nerazvijenost modela socijalnog poduzetništva i drugih modela zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je **XXXXXX**

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

XXXXXXXX

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

<p>Posebni cilj 4.</p> <p>Oснаživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite</p>	<p>Mjera 4.1. Unapređenje standarda i modernizacija zdravstvenih usluga i infrastrukture na području cijele Županije</p> <p>Mjera 4.2. Kadrovsko osnaživanje zdravstvenih ustanova</p> <p>Mjera 4.3. Uspostava i jačanje usluga u sustavu socijalne skrbi</p> <p>Mjera 4.4. Proširenje kapaciteta za smještaj starijih osoba te drugih ugroženih skupina</p>
---	--

Posebni cilj 5. Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo

Ovaj poseban cilj osigurava očuvanje i jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo što ima za cilj iskorištavanje komparativnih prednosti Virovitičko-podravške županije kao i njene kulturne baštine, te jačanje sporta i civilnog društva za potrebe daljnjeg jačanja ovog relevantnog segmenta razvoja. Uvođenjem ovog posebnog cilja stvaraju se mogućnosti za povećanje izdvajanja za kulturu kako bi se omogućila zaštita, obnova i revitalizacija objekata kulturne baštine što bi omogućilo bogatu kulturnu ponudu kroz cijelu godinu, otvaranje novih radnih mjesta i time osnažen turizam na području Županije. Posebnim ciljem se omogućuju ulaganja u neadekvatnu i zapuštenu sportsku infrastrukturu na području Županije kao i povećanje broja stručnog kadra, sportsko-rekreativnih manifestacija, programa i sadržaja. Njime se omogućuje i podizanje kapaciteta, promoviranje i osnaživanje OCD-a u svrhu jačanja njihova doprinosa upravljanju kao i priprema i provedba razvojnih projekata.

Županiju karakterizira bogata kulturna ponuda, međutim, izostaje turistička valorizacija kulturne baštine te je prisutno nedostatno izdvajanje za kulturu kao i niska zainteresiranost mladih za nju. Izdvajanja u sportsku infrastrukturu i promicanje sporta su u kontinuiranom porastu, međutim nužna su daljnja značajna ulaganja u obnovu, izgradnju i opremanje sportskih terena. Civilno društvo je vrlo aktivno, no potrebno je njihovo intenzivnije uključivanje u pripremu i provedbu razvojnih projekata kao i pružanje veće podrške u rješavanju prostora i pribavljanju tehničke opreme.

Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je **xxxxxx**

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

<p>Posebni cilj 5.</p> <p>Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo</p>	<p>Mjera 5.1. Ulaganja u očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine, u razvoj kulturnih programa/projekata te u promociju kulture u funkciji razvoja turizma</p> <p>Mjera 5.2. Podizanje kapaciteta OCD u svrhu jačanja njihova doprinosa upravljanju te pripreme i provedbe razvojnih projekata</p> <p>Mjera 5.3. Ulaganja u sportsku infrastrukturu, sportske programe za sve uzraste te u stručni kadar u sportu</p>
--	---

Posebni cilj 6. Demografski oporavak Županije

Ovim se posebnim ciljem osigurava zaustavljanje negativnog trenda gubitka i starenja stanovništva na području Virovitičko-podravske županije kroz različite oblike poticanja demografske obnove u obliku novčanih potpora i naknada, razvoj infrastrukture i programa za mlade, obitelji i ranjive skupine te stambenim zbrinjavanjem mladih obitelji kako bi se zadržalo radno sposobne stanovnike na području Županije.

Virovitičko-podravska županija, kao i brojne druge, suočena je sa trendom smanjenja stanovništva, posebice radno sposobnih te demografskim starenjem što se ponajviše očituje u ruralnim krajevima. Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je **xxxxx**

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

Posebni cilj 6. Demografski oporavak Županije	Mjera 6.1. Poticanje demografske obnove (različite novčane potpore/naknade) Mjera 6.2. Razvoj infrastrukture i programa za mlade, obitelj i ranjive skupine Mjera 6.3. Ulaganja u socijalnu stanogradnju
--	--

Posebni cilj 7. Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša

Ovaj je posebni cilj usmjeren na unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštitom okoliša te obuhvaća ulaganja i aktivnosti na zelenoj izgradnji i implementaciji sustava planiranja i održivog upravljanja prostorom u Virovitičko-podravskoj županiji uz očuvanje prirodne i kulturne baštine te ostvarivanje razvojne sinergije urbanih i ruralnih područja. Posebnim ciljem se pridonosi promidžbi zaštite okoliša, povećanju svijesti građana o važnosti održivog razvoja i njihovu uključivanju u razvoj zelene infrastrukture, cjelovitoj valorizaciji prirodnih resursa i sprječavanju gubitka biološke raznolikosti, kao i kadrovske osnaživanja ustanova u području zaštite okoliša i uspostavi njihove institucionalne suradnje sa znanstvenim sektorom.

Unatoč izrazito povoljnom geoprometnom položaju te brojnim zaštićenim prostorima, kultiviranim krajolicima, zemljišnim i šumskim resursima, povoljnom prostornom razmještaju naselja, na području Županije prisutna je razvojna stagnacija i demografska erozija ruralnih i pograničnih područja.

Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je **xxxxx**

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

Posebni cilj 7. Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša	Mjera 7.1. Ulaganja u poboljšanje kvalitete okoliša Mjera 7.2. Valorizacija, očuvanje i održivo upravljanje prirodnom baštinom Mjera 7.3. Ulaganja u zelenu infrastrukturu
---	--

Posebni cilj 8. Unapređenje infrastrukturnih sustava

Ovaj posebni cilj osigurava bolju kvalitetu javne socijalne, komunalne i energetske infrastrukture, ulaganja u obnovljive izvore energije i poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru, učinkovit i održiv sustav vodoopskrbe i odvodnje te razvoj sustava gospodarenja otpadom, uređenje prometne infrastrukture kao i pristup širokopojasnom internetu s ciljem revitalizacije ruralnih područja.

Infrastrukturni sustav na području Virovitičko-podravske županije karakterizira nedovoljna pokrivenost stanovništva sustavom odvodnje otpadnih voda, nedovoljan broj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, mala zastupljenost plinskih priključaka, neiskorištenost elektorenergetskog potencijala Drave, nezadovoljavajuća isporuka kvalitetne električne energije, slaba povezanost Županije s glavnim prometnim pravcima, loše stanje prometnica, nepostojeći javni prijevoz i neodgovarajući uvjeti pješačkog prometa, loše stanje postojećih željezničkih pruga, slaba iskorištenost mogućnosti koje pruža riječni promet, slaba dinamika povećanja broja nepokretnih širokopojasnih priključaka velikih brzina, povećanje količine odloženog otpada, nepostojanje Centra za gospodarenje otpadom, neprovođenje odvojenog sakupljanje komunalnog biootpada te postojanje divljih odlagališta otpada. Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je xxxxxxxx

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

Posebni cilj 8. Unapređenje infrastrukturnih sustava	Mjera 8.1. Ulaganja u obnovljive izvore energije i daljnji razvoj energetske infrastrukture te poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru Mjera 8.2. Ulaganja u sustav vodoopskrbe i odvodnje te razvoj sustava gospodarenja otpadom Mjera 8.3. Daljnji razvoj socijalne i komunalne infrastrukture u ruralnim područjima Mjera 8.4. Ulaganja u bolju povezivost, zelenu mobilnost i širokopojasni Internet
---	---

Posebni cilj 9. Osnaživanje institucionalnog kapaciteta Županije

Devetim posebnim ciljem potiče se osnaživanje institucionalnog kapaciteta Županije što ima za cilj daljnje jačanje županijskih institucija, jedinica lokalne samouprave te općenito javnog sektora u svrhu poboljšanja poslovnih procesa i digitalizacije u javnom sektoru, učinkovitog upravljanja te jačanja kapaciteta za pripremu i provedbu razvojnih projekata. Posebnim ciljem se pridonosi jačanju transparentnosti, proaktivnosti i učinkovitosti rada javne uprave, kvalitetnijoj komunikaciji s građanima i njihovom aktivnom uključivanju te povećanom korištenju IKT-a čime se poboljšava poslovna produktivnost i gospodarska konkurentnost.

U Virovitičko-podravskoj županiji je vidljiva prisutnost velikog iskustva u pripremi i provedbi projekata kao i istaknuti rezultati djelovanja razvojne agencije VIDRA koja ima značajne kapacitete i bogato

projektno iskustvo što potvrđuje natprosječna vrijednost ulaganja iz ESI fondova u odnosu na nacionalni prosjek. Za daljnji razvoj institucionalnih kapaciteta javnog sektora Županije potrebno je jačati koordinaciju i suradnju sa institucijama na svim upravljačkim razinama, ojačati participativno upravljanje i digitalizaciju te jačati kapacitete za pripremu i provedbu razvojnih projekata. Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je xxxxxxxx

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

<p>Posebni cilj 9. Osnaživanje institucionalnog kapaciteta Županije</p>	<p>Mjera 9.1. Poboljšanje poslovnih procesa i digitalizacija u javnom sektoru Mjera 9.2. Jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu razvojnih projekata te za primjenu novih oblika upravljanja</p>
--	--

Posebni cilj 10. Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije

Desetim po redu posebnim ciljem unaprijedit će se otpornost Županije na krizne situacije što ima za cilj prevenciju svih ugroza te omogućavanje djelotvornog i učinkovitog odgovora na sve krizne događaje kroz podizanje kolektivne svijesti i znanja o važnosti pripravnosti putem edukacija i pravovremenog informiranja. Ovim posebnim ciljem se potiče izrada planova i druge aktivnosti vezane za jačanje otpornosti na klimatske promjene u uspostava međusektorskog županijskog tijela koje će tim aktivnostima koordinirati, ulaganje u infrastrukturu, ljudske i logističke kapacitete te jačanje spremnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite, udruga i pravnih osoba od interesa i značaja za civilnu zaštitu u Virovitičko-podravskoj županiji za sve nepredviđene događaje.

Virovitičko-podravska županija, s obzirom na svoj položaj, izložena je visokom riziku od poplave zbog čega je potrebno osigurati primjerene kapacitete, edukaciju, informiranje i osnaživanje zajednice kako bi se povećala razina spremnosti na krizne događaje.

Ukupni financijski okvir za provedbi ovog posebnog cilja je xxxxxxxx

Pokazatelji ishoda za posebni cilj:

xxxxxxx

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su slijedeće:

<p>Posebni cilj 10. Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije</p>	<p>Mjera 10.1. Podizanje svijesti i znanja o zaštiti od svih ugroza Mjera 10.2. Izrada planova i druge aktivnosti vezano za jačanje otpornosti na klimatske promjene Mjera 10.3. Ulaganja u infrastrukturu i opremanje za upravljanje kriznim situacijama</p>
--	---

6. TERMINSKI PLAN PROVEDBE STRATEŠKIH PROJEKTA

U terminskom planu provedbe strateških projekata navedeno je 15 strateških projekata koji će se provoditi u razdoblju od 2022. do konca 2027. godine. Ovi projekti važni su za razvoj Virovitičko-podravske županije te izravno doprinose ostvarenju posebnih ciljeva utvrđenih u Planu razvoja. Strateški projekti podijeljeni su na one koji su u nadležnosti VPŽ i povezanih tijela – 6 projekata, te na projekte koji su važni za VPŽ, ali čija provedba nije u direktnoj nadležnosti Županije – 9 projekata. U tablicama koje slijede za svaki strateški projekt naznačeni su nazivi, kratak opis, informacija o nositelju i lokaciji provedbe, podatci o planiranim rokovima početka i završetka provedbe, ukupna procijenjena vrijednost projekta i planirani izvor financiranja.

Tablica 4. Terminski plan provedbe strateških projekata Virovitičko-podravske županije i povezanih tijela

PC 1.1. Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo	
Strateški projekt: Izgradnja centra za pametnu poljoprivredu i ICT djelatnosti	
Cilj centra je stvoriti konkurentno poslovno okruženje koje će osigurati rast i razvoj kako poljoprivrednog, tako i IT sektora, privući domaće i inozemne ulagače te dodatno potaknuti gospodarski razvoj županije i grada. Konceptom centra za pametnu poljoprivredu i ICT djelatnosti želi se približiti poljoprivrednu djelatnost tehnološkoj modernizaciji i poticati uvođenje inovacija u proizvodne i poslovne procese, odnosno stvoriti novi koncept – Pametna poljoprivreda kroz spoj hardware-a i software-a, te na taj način postići dodanu vrijednost proizvoda i proširenje tržišta plasiranjem potpunog proizvoda. Izrada projektno tehničke dokumentacije i ishođenje Građevinske dozvole je u tijeku.	
Nositelj: Virovitičko-podravska županija	Lokacija: Virovitica
Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 24.779.000,00 HRK	
Planirani izvori financiranja: JLP(R)S uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma	
Strateški projekt: Izgradnja i opremanje sušionice povrća	
Cilj projekta je izgradnja i opremanje sušionice povrća. Projektom se želi potaknuti razvoj proizvodnje povrća kroz izgradnju sušionica povrća i hladnjača koje će omogućiti uzgajivačima povrća povećanje prihoda i rentabilnost proizvodnje. Predviđeni kapacitet sušionice povrća iznosi 410 kg/h svježeg povrća, a planira se ostvariti ugradnjom jedne proizvodne linije za sušenje povrća. Izrada projektno tehnička dokumentacija i ishođenje Građevinske dozvole je u tijeku.	
Nositelj: Virovitičko-podravska županija	Lokacija: Virovitica
Datum početka provedbe: siječanj 2023.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 225.000.000,00 HRK	
Planirani izvori financiranja: JLP(R)S uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti	
Strateški projekt: Izgradnja zgrade Industrijsko-obrtničke škole Virovitica	
Cilj projekta je izgradnjom i opremanjem nove zgrade Industrijsko obrtničke škole Virovitica, stvoriti preduvjete za jednosmjenski rad te otvaranje i unaprjeđenje nastavnih programa. Trenutno su Tehnička škola i Industrijsko-obrtnička škola smještene u jednoj zgradi čiji je nosilac prava Tehnička škola Virovitica i tjedno izmjenjuju smjene. Izgradnjom nove Industrijsko-obrtničke škole svaka od njih će dobiti svoj prostor za organiziranje nastave u trogodišnjim odnosno četverogodišnjem trajanju. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola. Projekt je spreman za sufinanciranje.	
Nositelj: Virovitičko-podravska županija	Lokacija: Virovitica

	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 33.464.760,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLP(R)S uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti		
Strateški projekt: Izgradnja nove osnovne škole I.B. Mažuranić Orahovica		
	Cilj projekta je je osigurati bolje uvjete školovanja u gradu Orahovici. Danas u istoj zgradi u školu idu i osnovnoškolci i srednjoškolci, a u budućnosti bi svi išli na nastavu u jednoj smjeni kako je predviđeno u NRS 2030. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola. Projekt je spreman za sufinanciranje.	
	Nositelj: Virovitičko-podravska županija	Lokacija: Orahovica
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 26.346.353,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLP(R)S uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 2.1. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite		
Strateški projekt: Energetska obnova Opće bolnice Virovitica		
	Energetskom obnovom zgrada A, B, C i D opće bolnica Virovitica obnovit će se dotrajala infrastruktura zgrada koje ugrožavaju zdravlje i oporavak pacijenata ali i s ciljem očuvanja građevine. Objekt A izgrađen je 1984. godine u kojem su smješteni Opći hitni bolnički prijem, Odjel za radiologiju, kirurške ambulante, Odjel za hemodijalizu, Odjel za pedijatriju. U objektu B smješteni su kuhinja, recepcija, centralno naručivanje, ginekološke ambulante i endoskopija. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija. Objekt C sastoji se od Odjela za transfuziju, Odjela interna II i Odjela za pulmologiju. Objekt D sastoji se od Odjela za fizikalnu, Odjela interna I, Odjela kirurgija I, Odjela rodilište, Odjela za otorinolaringologiju, Odjela za očne bolesti, Odjela za infektologiju i Odjela kirurgija II. Projekt je spreman za sufinanciranje.	
	Nositelj: Virovitičko-podravska županija	Lokacija: Virovitica
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 25.951.758,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLP(R)S uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 2.1. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite		
Strateški projekt: Izgradnja zgrade Zavoda za hitnu medicinu		
	Projektom je planirana izgradnja i opremanje nove zgrade Zavoda za hitnu medicinu kako bi se zadovoljile potrebe u zdravstvu na području grada Virovitice i Virovitičko-podravske županije. Zgrada će se nalaziti u krugu Opće bolnice Virovitica. Objedinit će današnje tri lokacije (pružanje hitne medicinske pomoći, sanitetski prijevoz i uprava) na jednu jedinstvenu, čime će zdravstvena usluga biti bitno bolja za stanovnike Županije. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola. Projekt je spreman za sufinanciranje.	
	Nositelj: Virovitičko-podravska županija	Lokacija: Virovitica
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 21.249.998,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLP(R)S uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	

Tablica 5. Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Virovitičko-podravske županije čija provedba nije u nadležnosti Županije

PC 1.2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma		
Strateški projekt: Revitalizacija arboretuma Lisičine		
	Arboretum Lisičine osnovan je 1963. godine i u nekoliko desetljeća, na gotovo 40 hektara, posađeno je više od tisuću autohtonih i egzotičnih vrsta drveća i grmlja, te je tako stvoren jedan od najvažnijih hrvatskih arboretuma. Nažalost, tijekom Domovinskog rata arboretum je bio okupiran, miniran i devastiran. Arboretum u Lisičinama organizirano posjećuju učenici	

	osnovnih škola, šumarskih škola i studenti biologije i šumarstva. Projektom će se zgraditi edukacijsko-posjetiteljski centar i okolna infrastruktura kako bi se učenicima i studentima omogućila nastava u najmlađem od tri arboretuma u Hrvatskoj i jedinom u Slavoniji. Izrađen je idejni projekt i građevinska dozvola za edukacijsko-posjetiteljski centar i ogradu oko arboretuma. U tijeku je projektiranje ostalih faza.	
	Nositelj: Hrvatske šume	Lokacija: Općina Voćin
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 497.850.000,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: Javno poduzeće uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma		
Strateški projekt: Bazenski sportsko-turistički centar Virovitica		
	Cilj projekta je potaknuti demografsku revitalizaciju izgradnjom sportsko/rekreacijske infrastrukture. Projektom se planira izgradnja tri bazena: kombiniranog, dječjeg i poluolimpijskog. Kompleks će sadržavati i nekoliko sportskih terena zajedno s popratnim sadržajima. U planu su i izgradnja ugostiteljskih objekata, igrališta za djecu te osiguravanje fitness sprava za odrasle. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena je građevinska dozvola. Projekt je spreman za sufinanciranje.	
	Nositelj: Grad Virovitica	Lokacija: Virovitica
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 34.500.000,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLS uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma		
Strateški projekt: Uređenje Virovitičkih ribnjaka zajedno s rijekom Ođenicom		
	Projekt uključuje uređenje Virovitičkih jezera i rijeke Ođenice, izgradnju turističke infrastrukture i uređenje hortikulture uz naglasak na elementima obrane od poplava te mogućnosti navodnjavanja. Prva faza će obuhvaćati temeljni ispust na 1. ribnjaku, revitalizaciju (izmuljenje) svih tabli, akumulaciju Ribnjak te urbanističke sadržaje, dok će druga faza obuhvaćati akumulaciju Franjevina, uređenje korita Ođenice (mostove, 3 ustava, vodne stepenice), Jezero Bajer te pripadne urbanističke sadržaje. Grad Virovitica utvrdit će urbanističke sadržaje na ribnjacima – budućim Virovitičkim jezerima, ali i duž toka Ođenice. Radi se o biciklističkim stazama, hortikulturi i ostalim sadržajima. Cilj projekta je doprinijeti demografskoj revitalizaciji Virovitice uz stvaranje turističkih sadržaja, rekreacijske infrastrukture te doprinos sigurnosti i zaštiti okoliša. Za prvu fazu ishođena je sva dokumentacija i potrebna suglasnost od Hrvatskih voda. Preostala dokumentacija je u izradi.	
	Nositelj: Grad Virovitica	Lokacija: Virovitica
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 165.000.000,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLS uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti		
Strateški projekt: Izgradnja III. Osnovne škole		
	Cilj projekta je izgradnjom III. Osnovne škole u Virovitici sa sportskom dvoranom čime će se osigurati 3 optimalne škole za jednosmjensku i cjelodnevnu nastavu u gradu Virovitici. Projektom je predviđeno da se rastereti roditelje i učenike u smislu dolaska i odlaska u školu te pohađanja izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti. Izgradnjom škole osigurat će se mjesta za 480 učenika u 20 odjeljenja. Izdana je lokacijska dozvola.	
	Nositelj: Grad Virovitica	Lokacija: Virovitica
	Datum početka provedbe: siječanj 2023.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 66.000.000,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: JLS uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 1.3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti		

Strateški projekt: Rekonstrukcija, prenamjena i dogradnja poslovne zgrade u Sveučilišni centar Orahovica	
Cilj projekta je rekonstrukcija, prenamjena i dogradnja poslovne zgrade u Sveučilišni centar Orahovica te uređenje vanjskih površina. Osim predavanja i praktične nastave koja je dijelom već u funkciji, projektom se planira u prostoru nekadašnjeg disco-kluba urediti studentski restoran sa kuhinjom i pomoćnim prostorijama u prizemlju, te sveučilišna i gradska knjižnica na katu s neovisnim ulazom iz vanjskog prostora i toplom vezom na trakt s predavaonicama. Dogradnja ispred glavnog pročelja ima za cilj objedinjavanje cjelokupne komunikacije fakulteta preko reprezentativnog ulaza sa uređenog sveučilišnog trga. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishoda je građevinska dozvola. Projekt je spreman za sufinanciranje.	
Nositelj: Grad Orahovica	Lokacija: Orahovica
Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 25.132.979,00 HRK	
Planirani izvori financiranja: JLS uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 2.1. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite	
Strateški projekt: Dom za starije i nemoćne u Voćinu	
Cilj projekta izgradnje Doma za starije i nemoćne u Voćinu je osigurati smještaj za starije i nemoćne kapaciteta 100 kreveta i ukupne površine 2.000,00 m ² . U zgradi doma uz odjele za smještaj pokretnih korisnika planira se i izgradnja odjela za pojačanu njegu (stacionarni dio) teško pokrete i nepokretne korisnike. Dom za starije i nemoćne osobe Voćin postati će centar sustavne brige lokalne zajednice za građane starije životne dobi s ciljem podizanja njihove kvalitete života, pružanjem zdravstvene, socijalne i psihološke pomoći i podrške starijim sugrađanima. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija.	
Nositelj: Općina Voćin	Lokacija: Voćin
Datum početka provedbe: siječanj 2023.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 19.531.250,00 HRK	
Planirani izvori financiranja: JLS uz sufinanciranje iz fonda Europske unije	
PC 3.2. Unapređenje infrastrukturnih sustava	
Strateški projekt: Izgradnja brze ceste Bjelovar - Granični prijelaz Terezino Polje	
Izgradnjom brze ceste, dionica Bjelovar – Virovitica – čvor Terezino Polje (DC5), ukupne dužine 75km ostvarit će se prije svega pozitivni učinci na gospodarske prilike na ovom području, sigurnost u prometu i rješavanje pitanja prometne izoliranosti Virovitičko-podravske županije, čime će se u konačnici utjecati i na demografski razvoj i kvalitetu života na ovom području. Izgradnja nove prometnice, kao nastavak već izgrađene dionice ukupne dužine 75km, koja će spajati Farkaševac preko Bjelovara do Virovitice i Terezinog polja. Projektno-tehnička dokumentacija je u izradi.	
Nositelj: Hrvatske ceste	Lokacija: Virovitičko-podravska županija
Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.375.000.000 HRK	
Planirani izvori financiranja: Javna poduzeća	
PC 3.2. Unapređenje infrastrukturnih sustava	
Strateški projekt: Modernizacija željezničke pruge Čakovec-Virovitica	
Modernizacijom postojeće pruge koja spaja gradove Čakovec i Viroviticu u ukupnoj duljini od 115 km povećat će se mobilnost studenata-putnika u željezničkom putničkom prijevozu uz povećanje kvalitete usluge uz nezaobilazan maksimalan sigurnosni aspekt i adekvatnu željezničku infrastrukturu. Također, istraživanje Saveza za željeznicu iz 2010. godine pokazalo je da prijevoz željeznicom s cesta u Virovitici i okolici zamjenjuje oko 13.000 do 15.000 teških kamiona na godinu što doprinosi većoj sigurnosti cestovnog prometa i pješaka, a doprinosi i većoj i bržoj fluktuaciji putničkog cestovnog prometa i osobnih automobila. Projekt je spreman za provedbu.	
Nositelj: Hrvatske željeznice	Lokacija: Virovitičko-podravska županija

	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 500.000.000,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: Javna poduzeća	
PC 3.2. Unapređenje infrastrukturnih sustava		
Strateški projekt: Most i skela na rijeci Dravi prema naselju Križnica i obaloutvrdama		
	Projektom je predviđena izgradnja cestovno-pješačkog mosta preko rijeke Drave dugačkog 135 metara i širokog devet metara u naselju Križnica sa pripadajućim obaloutvrdama i pristupnim cestama. Također, preko rijeke Drave će ići veća skela od dosadašnje, nosivosti 30 tona i skelu će pokretati elektromotor. Izgradnjom mosta i skele cilj je smanjiti odseljavanje stanovništva iz naselja Križnica te doprinijeti porastu broja turista uz očekivano povećanje prometa. Križnica je poznata kao turističko, ribolovno i lovno odredište. Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija, te je projekt trenutno u fazi ponovnog ishodaženja dozvola zbog traženih izmjena od strane Hrvatskih voda.	
	Nositelj: Županijska uprava za ceste	Lokacija: Općina Pitomača
	Datum početka provedbe: siječanj 2022.	Datum završetka provedbe: prosinac 2027.
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 52.500.000,00 HRK	
	Planirani izvori financiranja: Javna ustanova + sufinanciranje iz fonda Europske unije	

Tablica 6. Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Virovitičko-podravske županije

Naziv projekta / Godina trajanja	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Izgradnja centra za pametnu poljoprivredu i ICT djelatnosti						
Izgradnja i opremanje sušionice povrća						
Izgradnja zgrade Industrijsko-obrtničke škole Virovitica						
Izgradnja nove osnovne škole I.B. Mažuranić Orahovica						
Energetska obnova Opće bolnice Virovitica						
Izgradnja zgrade Zavoda za hitnu medicinu						
Revitalizacija arboretuma Lisičine						
Bazenski sportsko-turistički centar Virovitica						
Uređenje Virovitičkih ribnjaka zajedno s rijekom Ođenicom						
Izgradnja III. Osnovne škole						
Rekonstrukcija, prenamjena i dogradnja poslovne zgrade u Sveučilišni centar Orahovica						
Dom za starije i nemoćne u Voćinu						
Izgradnja brze ceste Bjelovar - Granični prijelaz Terezino Polje						
Modernizacija željezničke pruge Čakovec-Virovitica						
Most i skela na rijeci Dravi prema naselju Križnica i obaloutvrdama						

7. INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR S PRIKAZOM FINANCIJSKIH PRETPOSTAVKI ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA PLANA RAZVOJA

Čekaju se podaci iz VPŽ

8. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE PLANA RAZVOJA VIROVITIČKO- PODRAVSKE ŽUPANIJE

Poglavlje u izradi